

**İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ EKONOMİK VE POLİTİK
ARAŞTIRMALARI MERKEZİ
(İSÜEPAM)**

2018-2019 FAALİYET RAPORU

İçindekiler

1. Merkez Hakkında Genel Bilgiler.....	3
1.1. Vizyon ve Misyon	3
1.2. Yönetim Kurulu.....	3
1.3. Çalışma Alanları.....	3
1.4. Faaliyetler.....	4
1.4.1. Haftalık Bülten.....	4
1.4.2. Haftalık Analizler.....	4
1.4.3. Konferanslar,Çalıştaylar	4
1.4.4. Anma Günleri.....	5
1.4.5. Ödül Alma.....	7
1.4.6. Dergilerde Yayımlanan Yazılar.....	8
1.4.7. İnternet Haber Sitelerinde Yayımlanan Yazılar.....	20
1.4.8. Medya.....	53
1.4.9. Kitap vb. Yayınlar.....	54
2. 2020 yılı Çalışma Programı.....	54

İstinye Üniversitesi Ekonomi ve Politika Araştırmaları Merkezi (İSÜEPAM)2018-2019 Faaliyet Raporu

1. Merkez Hakkında Genel Bilgiler

1.1. Vizyon ve Misyon

Vizyonumuz; dünyanın en iyi düşünce kuruluşları arasında yer alma temel hedefi doğrultusunda, kuruluş amacına uygun fikir ve projeler oluşturmak suretiyle, karar alıcı makamlara, geleceği şekillendirmelerinde ve karar alma süreçlerinde destek sağlayacak, araştırmacılara yol gösterecek eleştirel ve yaratıcı düşünceyi rehber edinmiş bir araştırma merkezi olmaktır.

Misyonumuz, demokrasi ve refahın arttırılması doğrultusunda, demokrasilerin olmazsa olmazı olan, düşünce kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve kamu kuruluşları ile ortak çalışmalar yürüterek bölgemizde ve dünyamızda vuku bulan sorunları anlamayı, elde ettiği bilgileri kamuoyu ile paylaşmayı ve sorunların çözümüne katkı sağlamayı amaçlamaktır.

1.2. Yönetim Kurulu

- Doç. Dr. Fahri Erenel (Merkez Müdürü)
- Doç. Dr. Resul Kurt (Merkez Müdür Yardımcısı)
- Dr. Melik Ertuğrul (Merkez Müdür Yardımcısı)
- Doç. Dr.Sinan Çaya (Yönetim Kurulu Üyesi)
- Dr. Öğretim Üyesi Efe Can Gürcan (Yönetim Kurulu Üyesi)
- Dr. Öğretim Üyesi Levent Sümer (Yönetim Kurulu Üyesi)

1.3.Çalışma Alanları

- Araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bu konularda raporlar hazırlamak, projeler yürütmek, Türkçe ve yabancı dillerde yayın yapmak
- Sertifikalı veya sertifikasız eğitim ve öğretim programları düzenlemek.
- Konferans, sempozyum, çalıştay, seminer ve benzeri etkinlikler düzenlemek veya bu tür etkinliklere katkıda bulunmak.

- Projeler, eğitim programları ve ortak faaliyetler tasarlamak ve yürütmek,
- Üniversitenin öğretim elemanlarını ve öğrencilerini Merkezin faaliyet alanlarıyla ilgili konularda çalışmaya yöneltmek ve çalışmalarına destek vermek.
- Faaliyet konularına giren araştırma ve çalışmaları yürütmek üzere çalışma grupları veya yerli ve yabancı uzmanlar ile öğrencilerin birlikte çalışmalarda bulunabileceği ulusal ve uluslararası programlar oluşturmak.
- Araştırma, inceleme ve eğitim çalışmalarının gerçekleştirilmesinde yerli ve yabancı uzmanlardan yararlanmak.
- Ulusal ve uluslararası projelerin gerçekleştirilmesi için gerekli koordinasyonu yürütmek, bu projeler için destek sağlamak.
- Faaliyet alanına giren konularda danışmanlık hizmeti vermek.
- Türkiye Ekonomisi ve dış politikası ile ilgili raporlar hazırlamak ve bu raporları kamuoyu ve karar alıcılar ile paylaşmak.

1.4.Faaliyet Alanları

1.4.1.Haftalık Bülten

Ekonomik ve politik gelişmelerin analiz edilerek paylaşılması maksadıyla, 31 Aralık 2019 tarihine kadar 32 adet Haftalık Bülten hazırlanmış ve yayımlanmıştır. Bültenlere web sayfasından ulaşılabilmektedir.

1.4.2.Haftalık Analizler

Her hafta bir önceki hafta içinde gerçekleşen ekonomik ve politik gelişmelerin analizini içeren haftalık bir analiz hazırlanmakta ve Haftalık Bülten’de yayımlanmaktadır.

1.4.3.Konferanslar,Çalıştaylar

- Rusya’nın Ortadoğu Politikası : 14.03.2019
- Suriye’de Yeni Hamleler : 21.03.2019

-Türkiye-ABD İlişkileri ve Ortadoğu'nun Geleceği : 14.05.2019

-Türkiye ve Ortadoğu'da Yeni Güvenlik Stratejileri-07.12.2019

1.4.4.Anma Günleri

-18 Mart Çanakkale Şehitlerini Anma Günü

-15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü Töreni

1.4.5.Ödül Alma

Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi tarafından 2006 yılından beri verilen 'TASAM Stratejik Vizyon Ödülleri' bu yıl on ikinci kez sahiplerini bulmuştur.

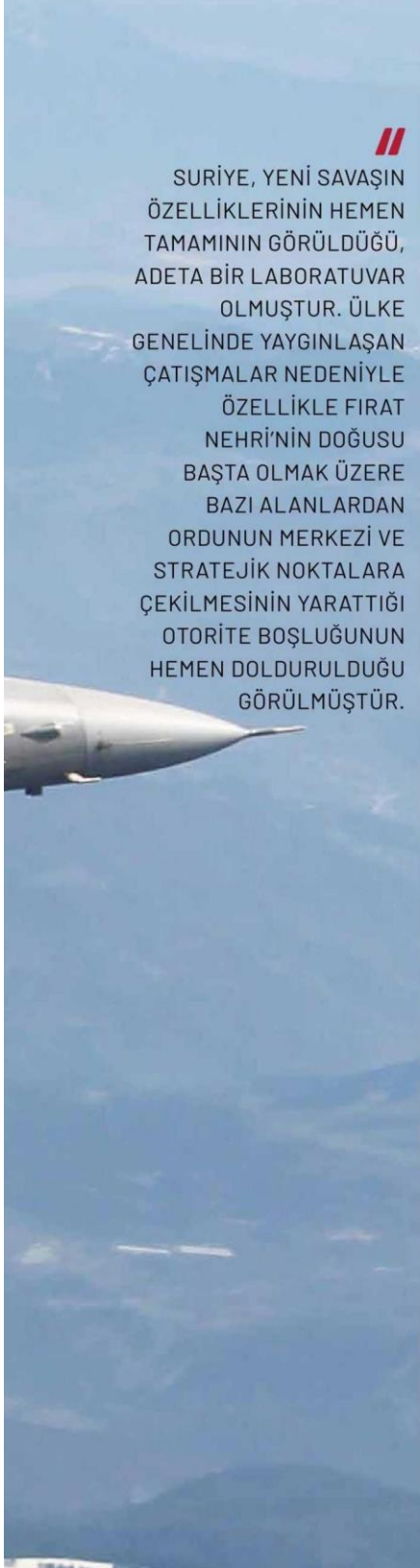
İstinye Üniversitesi Ekonomi ve Politika Araştırmaları Merkezi Müdürü Doç. Dr. Fahri Erenel, "Stratejik Vizyon Sahibi" Devlet Adamı, Siyasetçi, Bürokrat, Bilim İnsanı, Kurum, İş Adamı, Sanatçı, Gazeteci-Yazar ve Özel olmak üzere dokuz kategoride verilen TASAM Stratejik Vizyon Ödüllerinden Stratejik Vizyon Sahibi Bilim İnsanı ödülü tevdi edilmiştir.

1.4.6.Dergilerde Yayımlanan Yazılar

Global Savunma Dergisi

//
SURIYE, YENİ SAVAŞIN
ÖZELLİKLERİNİN HEMEN
TAMAMININ GÖRÜLDÜĞÜ,
ADETA BİR LABORATUVAR
OLMUŞTUR. ÜLKE
GENELİNDE YAYGINLAŞAN
ÇATIŞMALAR NEDENİYLE
ÖZELLİKLE FIRAT
NEHRİ'NİN DOĞUSU
BAŞTA OLMAK ÜZERE
BAZI ALANLARDAN
ORDUNUN MERKEZİ VE
STRATEJİK NOKTALARA
ÇEKİLMESİNİN YARATTIĞI
OTORİTE BOŞLUĞUNUN
HEMEN DOLDURULDUĞU
GÖRÜLMÜŞTÜR.

Kaldor'un 1998'de basılan "Old & New Wars" ve Münkler'in 2002 yılında yayımlanan "Die Neuen Kriege (Yeni Savaşlar), "Yeni Savaşlar" kavramını literatüre dahil eden iki önemli eserdir. Yeni savaşlar, küreselleşmenin yaygınlaşması ile değişen ekonomik, sosyo-politik ve kurumsal yapının ulus-devlet mekanizmalarını ve askeri güç kullanma tekeli ortadan kaldırması ile ortaya çıkmıştır. Bu ortamda türeyen devlet-dışı aktörler olarak suç örgütleri, yerel savaş lordları, terör grupları ve çeteler yeni savaşların temel oyuncularını olarak karşımıza çıkmaktadır.¹

Münkler, yeni savaşları, yeni yapan parametrelerin ağırlık merkezini "Şiddet Ekonomisi"ne dayandırmakta, aşırı şiddetin uygulandığı savaş bölgelerinde ki soygun, talan ve haraç getirileri, ele geçirilen yeraltı kaynakları ve diğer kıymetli mallarla birlikte ciddi bir finans kaynağı oluşturduğunu belirtmektedir.²

Yeni savaşların oluşum süreci, bir zincirin halkalarına benzetilirse, bunların başında devletin tüm kurum ve mekanizmalarının yıpranarak otoritesini kaybetmesi ve güç kullanma tekeli yitirmesi gelmekte, her yönü ile yıpranmaya yüz tutmuş bir devletten geriye kalan güç boşluğu, devlet dışı birçok aktör tarafından doldurulmaya çalışılmakta, askeri güç ile şiddet kullanma tekeli çözülmeye uğramakta, yeni savaşların tohumu da ancak böyle bir zeminde yetişerek varlığını sürdürebilmektedir.³

Suriye, yeni savaşın özelliklerinin hemen tamamının görüldüğü, adeta bir laboratuvar olmuştur. Ülke genelinde yaygınlaşan çatışmalar nedeniyle özellikle Fırat Nehri'nin doğusu başta olmak üzere bazı alanlardan ordunun merkezi ve stratejik noktalara çekilmesinin yarattığı otorite boşluğunun hemen doldurulduğu görülmüştür. Bu boşluktan yararlanan Kürt gruplar, Demokratik Birlik Partisi (PYD) adı altında bir terör örgütü yapılanmasına giderek Suriye'nin kuzey bölgelerinde sözde kanton bölgeler ilan etmiş ve yeraltı zenginliklerine sahip bölgeleri kontrolleri altına almışlar, bu suretle bir taraftan da savaşı ticarileştirmişlerdir.

"SURIYE TOPRAKLARININ %50'Sİ, ENERJİ KAYNAKLARININ %70'İ VE SU POTANSİYELİNİN % 95'İ TERÖR ÖRGÜTÜ KONTROLÜNDE"

Suriye Rejimi'nin kuvvet tasarrufu sağlamak amacıyla, ordu gücünü merkezi ve stratejik noktalara çekme kararı, Rusya ve İran'ın da desteği ile Fırat Nehri batısında büyük ölçüde sonuç vermiş, İdlib ve mücavir alanlar dışında kontrol sağlanmış, ancak, ülke topraklarının %30'unu oluşturan yaklaşık 50 bin kilometrekarelik alanın kontrolünü PYD/PKK terör örgütüne bırakmak zorunda kalmıştır. Halen Suriye topraklarının %50'si, enerji kaynaklarının %70'i ve su potansiyelinin % 95'i terör örgütü kontrolü altında bulunmaktadır.⁴

Suriye bu şartlar altında devlet olarak varlığını sürdürmeye çalışmakla birlikte, özellikle Fırat Nehri doğusunda ve İsrail sınırı kuzeyinde yakınlarında otoritesini kaybetmiş ve Yeni Savaşa yenik düşmüş durumdadır. Bundan sonrada ülke genelinde bütünlüğü sağlaması ve devlet olarak otoritesini kurmasının uzun bir zaman alacağı öngörülmektedir. Ancak bu zamanı kendi açılarından bulunmaz bir fırsata çevirmek isteyenlerin sahnede yer almaları, bölgeyi daha da istikrarsızlaştırmakta, giderek barış ve istikrarın asla uğramayacağı bir noktaya doğru hızla yol kat edilmekte olduğu görülmektedir.

Bu boşluğu değerlendirmeye çalışan ABD, bir kez daha maşa kullanmaya karar vermiş, aylık maliyeti yaklaşık 10 bin dolar olan ABD askeri yerine aylık maliyeti 100-200 dolar arasında değişen teröristleri sert güç olarak yapılandırmaya başlamıştır. Bu sözde sert güç ile Rusya'yı dengelemeye, Çin'in tek kuşak tek yol projesinin bu bölgedeki ayağına darbe vurmaya ve İran'ın bölgedeki faaliyetlerini dizginlemeye, elbette sadık dostu İsrail'in güvenliğini ve ileride sözde büyük İsrail'in oluşturulması için gerekli şartları sağlamayı amaçlamakta olduğu aşikardır.

"FIRAT'IN DOĞUSU ABD'NİN SÖZDE (BOP) ÖNEMLİ BİR AYAĞINI OLUŞTURMAKTADIR"

Terör örgütünün, ABD'nin DEAŞ ile mücadelede de kara gücünü oluşturması ve bu

örgütün tekrar canlanmasına engel olma bahanesi ile ABD tarafından Suriye'nin yeraltı ve üstü zenginliklerinin önemli bir bölümüne sahip olan bu bölgeye yerleştirilmesi, müttefikleri ve stratejik ortağı olarak tanımladığı Türkiye'nin her türlü önerisini geri çevirmesinde, bölgede istediği gibi kullanabileceği bir nevi kiralık bir askerî şirkete sahip olma arzusu önemli rol oynamıştır.

Fırat'ın doğusu aynı zamanda ABD'nin sözde Büyük Orta Doğu Projesi'nin (BOP) önemli bir ayağını oluşturmaktadır. Bu projeyi gerçekleştirebilmek için planladığı Arap Baharı ile tam istediği sonuca ulaşamayınca, vekil güçler aracılığı ile sert güç kullanarak BOP'un temellerini atmaya çalıştığı görülmektedir. Bölgede bir terör örgütüne bu denli yatırım yapmasının başka nedeni olamayacağı düşünülmektedir.

İç güvenlik gücü olarak 1000 sivile karşı yaklaşık 20 güvenlik gücü hesabı üzerinden terör örgütüne yapı oluşturmaya çalışan ABD'nin bu hesap şeklinin hiç bir askerî yaklaşıma uymadığını, gücün teşkilini belirleyen esas faktörün halkı kontrol altına almak değil, tehdit olduğu bilinmelidir. ABD bu hesaplamayı bütçe çalışmalarını sırasında yapmış olsa da hesaplamaların gerçekçi olmadığı, iç güvenlik gücü olarak hesaplanan bu gücün başka hareket neveleri içinde kullanılabilirliği dikkate alınmalıdır. İlginç olan bu güçte görev alanlara maaş ödeneceği ve bunun nedeninin DEAŞ benzeri yapıların bir daha ortaya çıkmaması, kurtarılmış

bölgelerin korunması, bu tür terör örgütlerinin terörü ABD dahil diğer ülkelere ihracının önlenmesi ve ABD'nin Suriye'de elde ettiği kazanımların kaybedilmemesi için olduğu belirtilmiştir.

"DEAŞ ÖNE SÜRÜLMÜŞTÜR"

Terör örgütünün ABD desteğindeki bu yapılanmasında hudut birliklerinin de olması ilginçtir. Oysa ABD kongreden bütçe talep ederken DEAŞ öne sürülmüştür. Terör örgütünün halen ulaştığı personel, silah ve araç, gereç sayısının DEAŞ ile mücadelenin çok ötesini hedeflediği açık bir şekilde görülmektedir.

ABD, kendi kontrolünde, bağımsız veya Suriye bütünlüğü içinde oluşturmaya çalıştığı bu terör yapılanmasını resmiyete dökmek için, Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetiminin bağımsızlık istemini tetikleyebileceğini ve hatta İran ve Pakistan sınırında her iki ülke topraklarında yer alan, BOP'un diğer önemli ayaklarından bir olan Belucistan bölgesinde son zamanlarda güvenlik güçlerine yönelik artan saldırıların yine özerklik veya bağımsızlık amacıyla daha da şiddetlenebileceği söylenebilir. Sözde Kürdistan devleti oluşturma son ayağının ise Türkiye olduğu bilinmektedir. ABD, bu maksatla, bugüne kadar yaptığı girişimlerinden sonuç alamamış ve bundan sonra da alamayacaktır. Yurt içi ve dışında aralıksız sürdürülen operasyonlar, örgüt üzerinde sağlanan baskı ve giderek azalan, durma noktasına gelen katılımlar nedeniyle terör örgütü özellikle yurtiçi ve Irak'ın kuzeyinde barınmakta, eylem yapmakta zorlanmakta ve hatta

eylemsizliği bu aşamada en iyi hareket tarzı olarak görmektedir.

"ABD'NİN, TÜRKİYE'YE KARŞI İLK GİRİŞİMİ DEĞİL"

ABD'nin, Türkiye sınırında oluşturmaya çalıştığı bu tür bir yapı, Türkiye'ye karşı ilk girişimi değildir. ABD'nin, sürekli olarak Türkiye'nin bütünlüğünü ve dengesini nasıl bozarmı, hassasiyetini nasıl arttırmı arayışı içinde olduğu bilinmektedir. Geçmişteki darbeler, Fetö terör örgütü kalkışması, ambargolar, ekonomik yaptırımlar ve ekonomik savaş, askerlerimize çuval geçirme, F-35 savaş uçağı projesinden çıkarma girişimleri Türkiye'ye karşı uygulamakta olduğu dolaylı stratejinin araçları olarak görülmelidir. Doğu Akdeniz'de ise, Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi(GKRY), Mısır ve elbette İsrail'in yanında Türkiye'ye karşı oluşturulan cephenin aktif üyesi durumundadır. Üs alabilmek için Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni yok sayarak GKRY'ne uyguladığı silah ambargosunu kaldırmayı ve mali destek vermeyi adeta bir rüşvet olarak sunacak kadar da iflah olmaz Türk düşmanıdır.

29 Mart 2019 tarihinde medyada geniş yer bulan "Amerika Denizcilik Enstitüsü'nün 2018 yılında yayımladığı "Donanma Taktikleri ve Deniz Harekatı" kitabında Türkiye ve ABD, Ege'de savaştırılırken, 6. Filo Türk donanmasına saldırıyor" başlıklı haberi ve içeriğini, söz konusu kitapta Türkiye için kullanılan "uzun süredir dostluk içinde olunan güçlü bir düşman" ifadesi unutmamalıdır. Bugüne kadar Türkiye ile olan ilişkilerinde çeşitli çabalarına rağmen yine de yumuşak bir dil kullanmaya özen gösteren ABD'nin makas değiştirdiğinin işareti olarak görmek gerekir bu gelişmeleri. Önsözünü ABD Deniz Kuvvetleri Komutanı'nın yazıp imzaladığı bu kitap aynı zamanda hayali isimler yerine ilk kez gerçek isimler kullanılarak kurgulanmıştır. ABD ile ikili ilişkilerin ulaştığı seviyenin bir yansıması olması açısından önem taşıyan bu kitap, senaryo da olsa, NATO üyesi Türkiye ile Yunanistan arasında ki bir anlaşmazlıkta tarafsız olması gereken ABD'nin, Yunanistan'ın yanında yer almasını açıkça ortaya koymaktan çekinmediğini göstermesi açısından da önemlidir.

ABD, Türkiye karşılığı konusunda başka adımlarda atmaya devam etmektedir. Ege denizinde Yunanistan'dan aldıkları beş üs, proje ortağı olmasına rağmen Türkiye'yi F-35 projesinden çıkarma girişimleri sürerken bu uçağı Yunanistan'a verme çabaları bu adımlardan bazılarıdır. Ve bu tür girişimlere devam edeceği öngörülmektedir.

ABD tarafından Türkiye'nin her türlü girişimlerine karşı özenle hazırlanmakta olan terör örgütünün bölgede anayasa komitesi çalışmalarında mutabakat sağlansa, İdlib sorunu çözüme kavuşturulmuş olsa bile sadece Türkiye için değil, başta Suriye'nin bütünlüğü olmak üzere bölge ülkeleri için yeni bir DEAŞ olarak sahnede yerini alabileceği stratejik bir öngörü olarak değerlendirilmelidir.

"HAREKAT BÖLGEDE KARTLARIN YENİDEN KARILACAĞI BİR DÖNEME GEÇİŞİN İŞARETİ"

Sınırları yanında terör devleti oluşturma çabalarına "Stratejik Sabır" gösteren Türkiye, "BARIŞ PINARI HAREKATI" ile terör örgütü ve başta ABD olmak üzere destekçilerine bir kez daha "GAME OVER (OYUN BİTTİ)" demiştir.

Bu hareket bölgede kartların yeniden karılacağı bir döneme geçişin işaretlerini taşımaktadır. Artık bölgede hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır. Başkasının gemisi ile yola çıkanlar bir kez daha kendi kayıkları ile karaya varmak için çabalamakta-

dırlar. Bir kez daha kandırılmışlığın hüznü içindedirler. Tarihten ders almadıkları, başka güçlerin kendilerini kullanmalarına zemin yarattıkları için de için hep hüznü kalmaya mahkum olacaklardır.

Kuzey Irak ve Afrin gibi Fırat'ın doğusunda ki ABD korumalı alanda terör örgütü için korumalı değildir artık. ABD tarafından daha sonra kullanılmaya devam edilmek üzere bir kısım unsurları ile güneye doğru çekilmiş olsalar da bu oyunun içinde kalamayacakları aşikardır. Sadece kendilerini değil, Suriye iç savaşından büyük zarar gören bölge halkını da sefalet içine düşürdüler. İnsan mühendisliğine soyunarak demografik yapıyı değiştirmeye çalıştılar. Bölge insanını yerlerinden ettiler. Evlerine ve topraklarına el koydular. Okullarda Arapça eğitimi yasakladılar. Bu eğitim için okullara giden çocukları taşıyan araçlara engel oldular. İnsan hakları kavramını dilinden düşürmeyen ABD ve yandaşı ülkeler bu ihlallere seyirci kaldıkça daha cesaretlendi terör örgütü. Yetmedi çocukları zorla silahlandırarak kullanmaya başladılar ve evlerine el koydukları bölge insanını zorla askere almaya ve kendilerine hizmet etmeye zorlamaya başladılar. ABD ve destekçileri ise bu gelişmeleri izlemekle yetindi. Çünkü kendi sicilleri de bundan farklı değildi.

Uluslararası Af Örgütü ve İnsan Hakları İzleme Örgütü raporları bu terör örgütünün merkezinde olduğu ağır hak ihallerini içermektedir.⁵

//
SÖZDE KÜRDİSTAN
DEVLETİ OLUŞTURMANIN
SON AYAĞININ İSE
TÜRKİYE OLDUĞU
BİLİNMEKTEDİR.
ABD, BU MAKSATLA,
BUGÜNE KADAR YAPTIĞI
GİRİŞİMLERİNDEN
SONUÇ ALAMAMIŞ VE
BUNDAN SONRA DA
ALAMAYACAKTIR.

//
ABD'NİN, TÜRKİYE
SINIRINDA
OLUŞTURMAYA
ÇALIŞTIĞI BU
TÜR BİR YAPI,
TÜRKİYE'YE KARŞI
İLK GİRİŞİMİ
DEĞİLDİR. ABD'NİN,
SÜREKLİ OLARAK
TÜRKİYE'NİN
BÜTÜNLÜĞÜNÜ
VE DENGESİNİ
NASIL BOZARIM,
HASSASİYETİNİ
NASIL ARTIRIRIM
ARAYIŞI İÇİNDE
OLDUĞU
BİLİNMEKTEDİR.

-New York merkezli İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (HRW) terör örgütü PYD/PKK ile ilgili hazırladığı raporlarda örgütün yaptığı hak ihlalleri, keyfi tutuklama, uyuşturucu kaçakçılığı gibi birçok husus da kayıtlarda yer almıştır. 2014 yılında yayımlanan "Kürt Yönetimi Altında: Suriye'de PYD tarafından Yönetilen Bölgelerdeki Hak İhlalleri" başlıklı 107 sayfalık raporda terör örgütünün işlediği tüm suçlar detayları ile gözler önüne serilmiştir. Rapor, terör örgütü PYD/PKK'nın kontrolündeki özellikle Afrin, Ayn el-Arab (Kobani) ve Cezire'deki tutukluluk ihlalleri, ortadan kaybolma ve öldürmeler, yargı ihlalleri, siyasi muhaliflerin gelişigüzel tutuklanması, tutuklulara yönelik kötü muamele ve örgütte çocuk askerlerin kullanılması gibi konulara odaklanmıştır. HRW raporunda, terör örgütü PKK'nın Suriye kolu PYD'ye insan hakları ihlallerine son vermesi çağrısı yaparken, 18 yaş altındaki çocukların silah altına alınması uygulamasına son vermesi uyarısında da bulunmuş ve ayrıca örgütten kaç çocuğu silah altına aldığını bildirmesi ve bu çocukların akıbetine ilişkin kamuoyuna bilgi vermesi istenilmiştir.

Uluslararası Af Örgütü de 2015'te yayımladığı "Gidecek Yerimiz Yok" başlıklı raporda, PYD/PKK'nın ülkenin kuzeyinde Arap ve Türkmen sivilin yaşadığı bölgeleri kullanılamaz hale getirdiği, bölge sakinlerini zorla yerlerinden ederek insan haklarını ihlal ettiği ve savaş suçu işlediği bildirilmiştir.

Bu raporda yer alan bir bilgi her şeyi özetlemektedir.

- Yer: Hüsniye Köyü
- Hane sayısı: 90
- Nüfus: Arap ve Türkmen
- Sonuç: Biri dışında 89 ev yıkılmış, yaşayanlar uzaklaştırılmış, mal ve mülklerine konulmuştur.

Bölge halkı sadece iç savaştan değil resmi raporlarda da yer aldığı gibi ABD'nin besleyip büyüttüğü bu Proje Terör Örgütü tarafından da hak ihlallerine maruz kalmıştır. Diğer taraftan, DEAŞ ile mücadele adı altında oluşturulan ABD öncülüğünde ki koalisyon güçlerinin de Suriye ve bölge halkına verdiği zararın boyutlarının çok yüksek olduğu görülmektedir. Suriye İnsan Hakları Ağı (SHNR) verilerine göre, bu hareketin başladığı Eylül 2013'ten bugün kadar geçen sürede 924'ü çocuk, 656'sı kadın olmak üzere 3.057 sivil hayatını kaybetmiştir. İç savaştan etkilenen ve yerlerinden olan bölge halkı bu kez de terör örgütü ile mücadele ettiğini söyleyen bu güçlerin etkisi ile zarar görmüş, Rakka, Deyrizor ve Haseke illerinde 560 binden fazla sivil evlerini terk etmek zorunda kalmıştır. Bu gelişmeler, ABD ve onun vekillerinin ellerinin değdiği hemen her yerde böyle olmuş ve geriye savaşlar, kaos, sefalet ve terör kalmıştır. Günümüzde Irak ve Afganistan'da yaşananlar bunun örneklerinden sadece ikisidir.

Türkiye "BARİŞ PINARI HAREKATI"ni öncelikle kendi bekasını sağlamak maksadı ile planlamış ve icra etmeye başlamıştır. Hedefimiz terör örgütünü bir daha başını kaldıramayacak şekilde etkisiz hale getirmektir. Planlanması ve icrası birçok zorlukları bünyesinde barındıran bu hareketi, bilgi ve tecrübesi ile dünyada uygulayabilecek ikinci bir ülke bulunmamaktadır.

Suriye, birçok devlet ve devlet dışı aktörlerin mücadelesi haline gelmiştir. Devlet dışı aktörlerin ideolojileri, yapıları, kim kimi destekliyor, amaçları vb. konuların hemen her gün değişiklik gösterdiği bir coğrafyadan söz ediyoruz. Bu değişiklikler ve saf değiştirmelerde çıkarların ön planda olduğu, vatan ve millet gibi, bağımsız devlet gibi kavramların yok edildiği, halkın kimliksiz bırakılmaya çalışıldığı bir süreç bütün yönleri ile yaşanmaktadır. Düne kadar Fırat'ın doğusunda olan bitenlere sesi çıkmayan, bölgede kontrolü tamamen terör örgütüne bırakan, Rusya ne diyorsa onu yapmaktan başka çaresi olmayan Suriye Rejimi, hareketin başarısı ve hızı karşısında Rusya ve ABD'nin vaatleri ile elinde kalan son gücü Fırat'ın Doğusuna sevk etmeye çabalamaktadır. Amaç, anlaşmaya vardığı terör örgütüne bugüne kadar ABD'nin yaptığı hamiliği üstlenmek, Türkiye'nin karşısına toprakların sahibi bir güç olarak çıkarak, Türkiye'nin önünü kesmek, terör örgütünün daha fazla kayıp vermeden güneye kaçışını sağlamaktır. Terör örgütünün rejime ciddi tavizler verdiği ortadadır. Ancak, rejim nasıl bir hain yapı ile el sıkıştığıının farkında değildir. Esad'ın tek amacı iktidarını korumaktır. Rejim güçleri ile çatışmamız için adeta ortam yaratan dost bildiklerimizdir. Böyle bir durumda rejim güçlerinin hiçbir şansının olmayacağını bildikleri halde girişimlerinin amacı Türkiye'yi uluslararası Hukuk açısından açmaz içine sokmak ve hareketi durdurmak olduğu dikkate alınmalıdır.

ABD'nin Suriye kuzeyinde, güvenli bölge içinde yer alan kuvvetlerini çekme kararı en çok Rusya'nın işine gelecektir. Bu bölgede oluşacak güç boşluğunu vekili olan rejim güçleri ile doldurma çabasına girişmesi, Suriye'nin tamamında istediğini yaptırma gücüne yaklaşması açısından

önemli bir gelişme olarak değerlendirilmelidir.

"TSK BULUNDUĞU HER YERE BARİŞ VE HUZUR GETİRMİŞTİR"

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bugüne kadar icra ettiği her türlü harekatta hedef asla siviller olmamış ve sivillerin korunması için azami özen gösterilmiştir. Bunun için ABD 'nin terör örgütü ile birlikte hareket icra ettiği Rakka ile Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Zeytin Dalı Harekati sonrası Afrin'e bakmak yeterli olacaktır.

Türkiye ve Türk Silahlı Kuvvetleri buldukları her yere barış ve huzur getirmişlerdir. Yakın tarihimizde Kore, Kıbrıs, Kuzey Irak, Afrin, El Bab ve şimdi de Fırat'ın Doğusu...Barış Pınarı hareketinin ana hedefi de barış ve huzur gibi iki anlamlı kelimeden oluşmaktadır. Bunun için bölgenin asıl sahiplerini kovarak, tarım alanı, sulama imkanları ,alt yapı ve yeraltı zenginlikleri açısından zengin bu topraklara çöreklenen terör örgütü, varlığını sürdürdüğü sürece Suriye'nin toprak bütünlüğünün, bölgede barış ve huzurun sağlanabilmesi asla mümkün olamayacaktır. Bir binanın alt katında yangın çıkmışken üst katında düğün yapamayacağınız gibi komşu iki ülkeden birinde yaşanan olumsuz gelişmelerin bir şekilde diğer ülkeyi etkileyeceği aşikardır.

1974 Kıbrıs Barış Harekati sırasında Başbakan rahmetli Bülent Ecevit'in "Biz adaya sadece Türklere değil Rumlara da barış getirmek için gidiyoruz" ifadesi Afrin de nasıl tecelli etti ise Fırat'ın doğusunda da tecelli edecektir. Türkiye, bu hareketi sadece kendi ülkesinin ve vatandaşlarının güvenlik ve bekası için değil, Suriye'nin bütünlüğünün tesisine yönelik gerekli şartları yaratabilmek, bölgeye ve bölge halkına barış getirebilmek için icra etmektedir. **CS**

KAYNAKLAR

- 1 Sami Eker, "Savaş Olgusunun Dönüşümü:Yeni Savaşlar ve Suriye Krizi Örneği",Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi,C.2.S.1.2015,s.41.
- 2 Eker, "Savaş Olgusunun Dönüşümü:Yeni Savaşlar ve Suriye Krizi Örneği ",s.41-42
- 3 Eker, "Savaş Olgusunun Dönüşümü:Yeni Savaşlar ve Suriye Krizi Örneği ",s.43
- 4 Mehmet Çağatay Güler ve Can Acun, "Suriye'de Doğal Kaynaklar Savaşı ",SETA Analiz,S.293,2019,S.7
- 5 <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/pyd-pkk-nin-hak-ihlalleri-sicili-uluslararasi-raporlar-da-da-kabarik-/1044009>. 13.10.2019

ULUSAL GÜVENLİK,
SAVUNMA ve STRATEJİ
NATIONAL SECURITY,
DEFENSE AND STRATEGY

Mart 2019 Sayısı :

Dijitalleşmenin Askerlik Mesleği Üzerine Etkileri ve Dijital Askerler

Doç.Dr.Fahri Erenel- İstinye Üniversitesi

İnsan askerler, teknoloji desteği ile giderek dijitalleşmektedir. Aynı dijitalleşme, otonom sistemlerde daha da hızlı görülmektedir. Otomasyon ve sensör sistemlerinde, teknolojik gelişmelere bağlı olarak askeri robotik sistemlerin gelişiminde birçok önemli adımlar atılmıştır. Günümüzde robotlar, bir saldırıya karşı koyma yeteneğine sahip otomatik silah sistemlerinin gelişmiş teknolojileri ile donatılmışlardır.

Dijitalleşme teknolojisinin yaşantımızı etkilediği bir süreci bütün boyutları ile yaşıyoruz. Bu sürecin yakın gelecekte bile bizleri nasıl etkileyeceği konusunda yaptığımız tahminler ve öngörüler yetersiz kalabiliyor, hayal gücümüz zorlanıyor. Her şeye rağmen zorlanan hayal gücümüz inovatif çalışmalara da imza atabiliyor.

Bu hızlı değişim, her meslekte olduğu gibi askerlik mesleğini de kapsamlı bir değişikliğe tabi tutmuştur. Silahlı kuvvetlerin bünyesine dâhil olan son teknoloji ürünü sistem, silah ve araçlar sadece savaşma şeklini değil savaş hukukunu, mesleğin etiğini, eğitim şeklini, organizasyon yapısını, görev içeriklerini kısacası askerliğin bütün boyutlarını etkilemektedir.

Askerliğin sadece çatışma kısmını görerek verilenin bir emek olduğu boyutunu ihmal edenler askerliği bir meslek olarak görmemişlerdir. Dijitalleşmenin bütün hızıyla hüküm sürdüğü günümüzde de bu tutumun sürdüğü, askerlerin askerlik dışında toplumların gelişiminde ve ekonomi de oynadıkları rol görmezden gelinmeye devam edilmektedir. Zürcher, yazısında askerliğin emek boyutuna dikkat çekmiştir. “Emeğin tarihini yazanlar askerlerin yaptıkları işleri uzun süre görmezden geldiler. İş artı değer yaratan bir faaliyet olarak tanımlandığında askerlerin yaptıkları iş, üretken olmaktan çok yıkıcı bir faaliyet olarak görülmüştü, Askeri işgücünün özü itibari ile artı değer yaratmak yerine mutlaka yıkıcı olacağı varsayımı en azından iki nedenden dolayı tartışmaya açıktır. Birincisi, askerler dünyanın her yerinde zamanlarını savaş meydanlarından çok kışlalarda geçirirler ve garnizonlarda tarım, inşaat işleri ve yol yapımında ucuz işgücü olarak istihdam edilirler. Askeri işgücü topyekûn kullanılsaydı, Fransa’dan Çin’e kadar birbirinden uzak birçok ülkede surlar, bentler, kanallar gibi büyük altyapı yatırımlarını inşa etmek asla mümkün olmazdı. Doğal afetler sonrasında da sık sık askerlere iş düşer ki bu durumda onları tıpkı hastabakıcı ya da ambulans şoförü gibi emekçiler olarak görmek gerekir. İkinci ve asıl neden ise Peter Way’ın öne sürdüğü gibi savaşın nihai sonucudur. Eğer başarılı ise işgal edilen topraklar veya kazanılan iktisadi avantajlar yolu ile devletler ve onların seçkinleri için artı değer yaratılmış olur.” (Zücher,s.11).

Burk'ün tespitleriyle orduların son birkaç yüzyılda geçirdiği evreleri özetlemek gerekirse; “18. yüzyılda aristokratik temelli ancak ulusal bir kurum olmayan ordu yapısından bahsetmek mümkündür. Bu yüzyılın sonuna denk gelen Fransa ve Amerika'daki demokratik devrimlerin de etkisiyle kabul gören “yurttaş-asker” kavramı kitle ordularına (mass army) geçilmesinin önünü açmış ve farklı bir kurumsal yapı ortaya çıkmıştır. Bununla beraber, Soğuk Savaş'ın bitmesiyle kitle ordusu fikri de yerini profesyonel askerliğe ve küçülen yapılara bırakmaya başlamıştır.” (Burk'ten aktaran Bilgiç vd.s:99).

“Günümüzde, teknolojik gelişmelerin harp silah, araç ve gereçlerine yansısıyla savaşın karakteri daha karmaşık hale gelmiş ve zaman içerisinde karmaşık ve gelişmiş sistemleri kullanacak nitelikli personele duyulan ihtiyaç artmıştır. Bu da sadece komuta kadrolarında değil, daha aşağı kademelerde harp silah, araç ve gereçlerini kullanan personelin de uzman ve kalıcı personel niteliğinde olmasını, başka bir ifadeyle bu kadroların da profesyonel kadrolara dönüştürülmesini zorunlu hale getirmiştir. Tam profesyonel ordu yapısını tercih etmeyen veya bu modele geçemeyen ülkeler için söz konusu kadroların farklı yöntemlerle (sivil veya asker) profesyonelleştirilmesi, orduların hem muharebe etkinliğini artırmış hem de savunmanın daha ekonomik bir şekilde yapılmasına imkân sağlamıştır.” (Bilgiç vd.s:100)

Askerlik mesleğini iş, çalışanları işçi olarak gören görüşler de bu gelişmelerden etkilenmektedir. Eric Jan Zürcher'in derlediği “Askerlik İş” adlı kitapta bu duruma dikkat çekilmiştir. “Çoğu devlet hazineye en düşük maliyetli ordu arayışını durmadan sürdürmektedir. Diğer taraftan ordunun da teknolojik açıdan gelişmiş ve güvenilir olması gerekir. Orduya asker alımı ve istihdamında en kapsamlı değişikliklerin çoğu, öğrenilenlerden ders çıkarma ve daha başarılı rakiplerle yarışma arzusundan kaynaklanıyor. Bunun için mutlaka yeni teknolojilere odaklanması gerekmez, yeni disiplin, eğitim ve kurumsal yapı biçimleri gibi sosyal teknolojilere odaklanmada dikkate alınmalıdır.” (Zürcher,s:36)İfadeleri her ne kadar teknolojiyi ikinci plana atmış gibi görünse de gelişen ve özellikle de dijitalleşen teknoloji odaklanması gereken konuları tersine çevirmiş görünmektedir.

Dünya genelinde askerlik modelleri üzerinde tartışmalar sürmektedir. Özellikle zorunlu askerlik modeli/profesyonel askerlik modeli tartışmalarının odağını oluşturmaktadır. Her

bir ülkenin farklı jeopolitik konumu, ekonomik durumu, teknolojik seviyesi, eğitim seviyesi, insan kaynağı ve değerleri model yaklaşımlara bakışı da etkilemektedir.

Gelişen teknoloji ve giderek artan yaşlanma olgusu nedeniyle birçok ülke profesyonel askerliği tercih etmeye başlamıştır. Zorunlu askerliğin kaldırılması ile vatandaşlık bağlarının zayıflayacağı, Millet-Ordu bütünleşmesinin sağlanamayacağı vb. yönündeki görüşlere rağmen artan teknolojik imkânlar nitelikli insan gücünün istihdamının önemine işaret etmektedir.

Roth-Douquet ve Schaeffer'e göre profesyonel askerlik nedeniyle üst sosyal sınıflar ile ordu arasında artan mesafe ve yabancılaşma üç temel probleme işaret etmektedir. Ülkenin toplumsal ortak değerlerin zayıflaması, Sivil liderliğin kuvvetlenmesinde sorun yaşanması ve son olarak bu durumun uzun dönemde orduyu zayıflatması olarak ifade edilmektedir.

Meskûn Mahallerde Muharebe Üzerine

Doç.Dr.Fahri Erenel-İstinye Üniversitesi

Son yıllarda meskûn bölgelerin, bölgesel çatışmalarla çok uluslu harekâta ağırlık kazanmasının en önemli sebebi, savaştan tarafların askeri güç unsurları arasındaki büyük dengesizliktir. Muharebe dışı sivillerin varlığı, angajman kuralları, meskun alanın keşif ve gözetlemeyi engelleyen üç boyutlu mimari yapısı asimetrik etki için uygun ortam yaratmaktadır.

Bir insanlık trajedisi olan savaş hangi nedenle yapılırsa yapılsın savaşın içinde ve yakınında olan herkes için kan, gözyaşı ve felaket demektir. Teknolojideki gelişmeler, savaşın çeşitli isimlerle geçirdiği dönüşüm, asimetrik tehdit bu felaketi daha da arttırmaktadır. Ortaya çıkardığı sonuçlar itibari ile romanlara konu olan savaşın çeşidi ne olursa olsun tarihsel süreç içinde içeriğinde fazla bir değişiklik olmadığını görüyoruz. Savaş ve Barış adlı romanında Tolstoy, Napolyon Savaşlarını ve onun getirdiği yıkımı ve büyük çöküntüyü eşsiz bir ustalıkla anlatmıştır. Bu eserdeki temel kahramanlar ve diğer kişiler insan ruhunun, insan karakterinin olumlu-olumsuz hemen hemen bütün yönlerini simgelerler. Ernest Hemingway İspanya İç Savaşı'nın insan ruhunu derinden yaralayan büyük dramını ortaya koymuştur. Ünlü Fransız düşünürü Ernest Renan

da “Savaşın gerçek mağlupları sadece ölümlerdir” der. Yazar Heywood ise “Barışta çocuklar babalarını, savaşta ise babalar oğullarını gömerler” demektedir (Daver,1992:183).

Küreselleşme ve teknolojik gelişmeler devlet dışı aktörlerin uluslararası güvenlik ortamında etkinliğinin artmasına sebep olmuş, savaşın ulus devletlerin kontrolündeki siyasi bir araç olmadığı yeni bir dönemi aralamıştır. Teknolojik ve toplumsal gelişmelere bağlı olarak savaşın tarafları, sınırları ve boyutları, hedefleri, stratejileri ve en önemlisi de icra şekilleri çok önemli değişiklikler geçirmiştir.

Ateş gücünün etkin bir şekilde kullanıldığı, endüstri devrimi ile birlikte ortaya çıkan, şiddeti ile romanlara konu olan, endüstriyel savaş veya modern savaş, Birinci ve İkinci Dünya savaşları ile şiddetin en üst seviyede uygulandığı ve askerden çok sivillerin hayatını kaybettiği bir savaş türü olarak adlandırılmaktadır. İkinci Dünya Savaşı’nda şehir savaşları, kayıpların yüksek olması ve kuvvetlerin etkinliğini azaltması nedeniyle tercih edilmeyen bir harekât türü olmuş, meskûn alandaki birlikler harekât ortamının sınırlayıcı özelliklerini, yoğun ateş desteği ve zırhlı birliklerin darbe gücüyle geçmeye çalışmış, şehirden geriye harabe kaldığı görülmüştür (Özdemir,2003:159, aktaran Şehitoğlu,2011:10).

Özellikle Stalingrad ve Berlin gibi iki önemli kentte gerçekleşen muharebeler, meskûn mahallerde şimdiye kadar gerçekleşmiş olan en ağır çatışmalara örnek olarak gösterilebilir. Çatışmaları kazanmada hasmın yüksek ateş gücünden gizlenmenin kilit rol oynadığı bu savaş türü geçirdiği dönüşüm ile günümüzde “4 ncü Nesil Savaş” olarak tanımlanmaktadır. (Yalçın,2018:<https://www.setav.org/meskun-mahal>).

William S. Lind, Keith Nightengale, John Schmitt ve Joseph Sutton’un 1989 yılında ABD Deniz Piyadeleri Gazetesi’nde yazdıkları “Savaşın Değişen Yüzü: Dördüncü Nesil Savaşa Doğru” başlıklı makalede 4 ncü nesil savaş; “Savaş ile barış dönemleri arasındaki ayırımın bulanıklaştığı, mücadelenin belirlenmiş muharebe sahaları dışına taşıdığı, sivil ve askerler arasındaki farkların ortadan kalktığı ve asimetric özellikleri de içinde barındıran askeri, yarı-askeri ve bazen de sivil gayretler bütünü” olarak ifade edilmektedir.

Terör Kıskaçında Ortadoğu: Terörist Gruplar mı? Devlet Terörü mü?

Doç.Dr.Fahri Erenel-İstinye Üniversitesi

Terör, toplum bilim açısından, siyasal yapıda, yani egemenlik ilişkisi içinde yer alan bir etkinliktir. Esas olarak hedeflediği kişinin, grubun ya da toplumun ardındaki yönetim felsefesine, yani meşru ya da gayri meşru olarak belirlenmiş olan egemenlik ilişkisine saldırır.

Terörün, “Zayıfın Silahı” olduğu fikri yaygın kabul görür. Gücü ve kaynakları kısıtlı ‘devlet-altı’ eşkıyaların dehşet verici bir şiddetle önüne gelene saldırdığı, devletin ise masumları koruduğu söylenir hep. Yani siyasi meşruiyetiniz varsa, tam donanımlı büyük bir ordu elinizin altındaysa ve uluslararası meselelerde sözünüz geçiyorsa, kimse size terörist diyemez. (Aksan ve Bailes, 2014:11)

Aksan ve Bailes’in editörlük yaptıkları, “Amerikan Devlet Terörü” üzerine söyleşilerin yer aldığı “Güçlünün Silahı” adlı çalışmanın girişinde kullanılan bu metnin devamında, 1975-1999’a kadar geçen süre içinde Endonezya’nın Doğu Timur’a ABD desteğiyle uyguladığı baskı nedeniyle, yaklaşık 200 bin kişinin, yani toplam nüfusun dörtte birinin hayatını kaybettiği belirtilmiştir. Bu güçlü olanın, zayıf ‘devlet-altı’ terör gruplarına karşı çok daha büyük terör yaratabileceğinin bir örneği olarak görülmektedir.

Örneğin; ABD yasalarına göre terör, ‘ulus-altı’ gruplar veya gizli ajanlar tarafından, gayri muharipler hedef alınarak gerçekleştirilen kasti ve siyasi bir şiddet eylemidir. Dışişleri Bakanlığı ve CIA’in terör hakkındaki açıklamaları bu tanıma dayanır. Burada en can alıcı nokta, ABD yasalarının terörizmi ‘ulus-altı gruplar ve gizli ajanlar’ ile sınırlı tutmasıdır. Yani devlet terörünü tanımın dışında bırakmasıdır. Günümüzde bir devletin doğrudan olmasa bile, vekiller, paralı askerler, gizli ajanlar vb. kullanarak terör eylemlerinde bulunması veya en azından ortak olmasını göz ardı eden bir tanım olarak, karşımıza çıkmaktadır. FBI yönetmeliklerinde bu tanıma ‘hukuk dışılık’ eklenerek, devletin her yaptığıının hukuka uygun olduğu vurgulanmaya çalışılmıştır.

Terör sadece öldürmek ve bombalamaktan ibaret olarak görülmemeli, daha büyük bir strateji ile bağlantılı olduğu unutulmamalıdır. Terör tanımı için, terör kavramına ışık tutacak parametreleri belirtmekte fayda olacaktır. Bu parametreler ışığında en azından

devletin hangi faaliyetlerinin terör olarak görülebileceği belirlenebilecektir. (Aksan ve Bailes, 2014:15).

- Kasıtlı şiddet kullanımı veya gerçek anlamda bir şiddet tehdidi
- Şiddetin veya şiddet tehdidi' nin sivillere yönelik olması
- Bundan doğrudan zarar görenlerin de ötesinde, büyük kitlelere korku salmak
- Siyasi bir amaca ulaşmak

1.4.7.İnternet Haber Sitelerinde Yayımlanan Yazılar: Doç. Dr. Fahri Erenel

-Fırat'ın Doğusu

Hazırlıklar ve söylemler operasyonun yaklaştığını gösteren önemli belirtiler. Her geçen günün ülkemiz aleyhine işlediği, terör örgütünün ABD desteği ile devlet olma yolunda kapasitesini her geçen gün arttırdığı, üstelik bunu sözde müttefik ve stratejik ortağımız ABD'nin her türlü girişimimize karşılık adeta gözümüzün için bakarak yapması fazla bir seçenek bırakmıyor bize.

Dünyanın tam olmasa da Henry Kissinger'in deyişi ile en büyük yarım hegemonik gücü ile karşı karşıyayız. ABD bir cambaz gibi ipte oynamaya devam ediyor. Bizi de birlikte oynatmaya çalışıyor. Menbiç süreci ve Akçakale'de kurulan Müşterek Karargah kapsamında ki faaliyetler bunu bir parçası. ABD ile ortak her türlü devriye veya çalışma zaman kaybı bizim için.

Suriye Demokratik Güçleri adı altında teşkil edilmiş PKK ağırlıklı Proje Terör Örgütü büyütülmeye, geliştirilmeye ve Suriye anayasa komisyonu çalışmaları sırasında masaya yumruğunu vuracak, istediklerini alacak bir konuma getirilmeye çalışılıyor. Suriye topraklarının yaklaşık %30'nu kontrol altında tutan ABD; Rusya, Türkiye ve İran'a karşı maşa olarak kullanacağı sert güç oluşturmaya ve kendi kuvvetlerini kullanmadan, düşük maliyetle Rusya'yı dengelemeye, Çin'in tek kuşak tek yol projesinin bu bölgedeki ayağına darbe vurmaya ve İran'ın bölgedeki faaliyetlerini dizginlemeye, elbette sadık dostu İsrail'in güvenliğini ve ileride sözde büyük İsrail'in oluşturulması için gerekli şartları sağlamayı amaçlıyor.

Fırat'ın doğusu aynı zamanda ABD'nin sözde Büyük Ortadoğu Projesi (BOP)'nin önemli bir ayağını oluşturuyor. Direnmesinin ve bir terör örgütüne karşılık güçlü bir müttefikini karşısına alacak kadar gözünün kararmasının nedeni de bu. Bu proje için Arap Baharı

ile tam istediği sonuca ulaşamayınca vekil güçler aracılığı ile sert güç kullanarak BOP'un temellerini atmaya çabılıyor. Bölgede bir terör örgütüne bu denli yatırım yapmasının başka nedeni olamaz. Eğer bunda başarılı olması ve kendi kontrolünde bağımsız veya Suriye bütünlüğü içinde oluşturmaya çabaladığı bu terör yapılanmasını resmiyete dökmesinin, Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetiminin bağımsızlık istemini tetikleyebileceğini ve hatta İran ve Pakistan sınırında her iki ülke topraklarında yer alan, BOP'un diğer önemli ayaklarından bir olan Belucistan bölgesinde son zamanlarda güvenlik güçlerine yönelik artan saldırıların yine özerklik veya bağımsızlık amacıyla daha da şiddetleneceğini söyleyebiliriz. Sözde Kürdistan devleti oluşturmanın son ayağı ise Türkiye malum. Ancak bunda başarı sağlayamıyor şimdilik. Yurt içi ve dışında aralıksız sürdürülen operasyonlar, örgüt üzerinde sağlanan baskı ve giderek azalan, durma noktasına gelen katılımlar nedeniyle terör örgütü özellikle yurtiçi ve Irak'ın kuzeyinde barınmakta ve eylem yapmakta çok zorlanıyor ve hatta eylemsizliği bu aşamada en iyi eylem olarak görüyor. Hiç riske girmemeye çalışıyor. Ancak, başta sözde lider kadroları olmak üzere birer birer etkisiz hale getirilmeye devam ediliyor.

ABD, Türkiye'nin bütünlüğünü ve dengesini nasıl bozarım ve hassasiyetini nasıl arttırırım arayışı içinde sürekli. Geçmişteki darbeler, fetö terör örgütü kalkışması, ambargolar, ekonomik yaptırımlar ve ekonomik savaş, askerlerimize çuval geçirme, F-35 Savaş Uçağı projesinden çıkarma girişimleri Türkiye'ye karşı uygulamakta olduğu dolaylı stratejinin araçları. Doğu Akdeniz'de ise, Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY), Mısır ve elbette İsrail'in yanında Türkiye'ye karşı oluşturulan cephenin aktif üyesi durumunda. Üs alabilmek için Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini yok sayarak GKRY'ne uyguladığı silah ambargosunu kaldırmayı ve mali destek vermeyi adeta bir rüşvet olarak sunacak kadar Türk düşmanı.

29 Mart 2019 tarihinde medya'da geniş yer bulan "Amerika Denizcilik Enstitüsü" nün 2018 yılında yayımladığı "Donanma Taktikleri ve Deniz Harekatı" kitabında Türkiye ve ABD, Ege'de savaştırılırken, 6. Filo Türk donanmasına saldırıyor" başlıklı haberi ve içeriğini, söz konusu kitapta Türkiye için kullanılan "uzun süredir dostluk içinde olunan güçlü bir düşman" ifadesini unutmayalım. Bugüne kadar Türkiye ile olan ilişkilerinde yumuşak bir dil kullanmaya özen gösteren ABD'nin makas değiştirdiğinin işareti olarak görmek gerekir bu gelişmeleri. Önsözünü ABD Deniz Kuvvetleri Komutanı'nın yazıp imzaladığı bu kitap aynı zamanda hayali isimler yerine ilk kez gerçek isimler kullanılarak kurgulanmıştır. ABD ile ikili ilişkilerin ulaştığı seviyenin bir yansıması olması açısından

önem taşıyan bu kitap, senaryo'da olsa, NATO üyesi Türkiye ile Yunanistan arasında ki bir anlaşmazlıkta tarafsız olması gereken ABD'nin, Yunanistan'ın yanında yer almasını açıkça ortaya koymaktan çekinmediğini göstermesi açısından da önemlidir.

ABD, Türkiye karşıtlığı konusunda başka adımlarda atmaya devam etmektedir. Ege denizinde Yunanistan 'dan aldıkları 5 üs, proje ortağı olmasına rağmen Türkiye'yi F-35 projesinden çıkarma girişimleri sürerken bu uçağı Yunanistan'a verme çabaları bu adımlardan bazılarıdır. Ve bu tür girişimlere devam edeceği öngörülmektedir.

Fırat'ın doğusu için Türkiye, ABD'nin kendisine yönelik önerileri ile artık asla zaman kaybetmemelidir. Güvenli bölge elbette oluşturulmalıdır. Ancak öncelikli hedefimiz bir daha tehdit oluşturmayacak şekilde terör örgütünü tamamen etkisiz hale getirmek olmalıdır.

-Fırat'ın Doğusu -1

Fırat'ın doğusunda ABD desteğinde temelleri atılmaya devam edilen sözde devlet veya devletçiğin; Suriye anayasa komisyonu çalışmaları, olası bir plebisit veya Birleşmiş Milletler kararlarından olumsuz etkilenmeyecek şekilde her türlü olasılığa karşı alternatif planları bulunan bir yol haritasına sahip kılındığı göz ardı edilmemelidir. Bu yol haritasını destekleyecek güç unsurları arasında askeri gücün yapılandırılması öncelik almış durumdadır.

DEAŞ'ın bölgeden temizlenmesinden sonra terör örgütü'nün ABD'nin DEAŞ ile mücadele de kara gücünü oluşturması ve bu örgütün tekrar canlanmasına engel olma bahanesi ile ABD tarafından Suriye'nin yeraltı ve üstü zenginliklerinin önemli bir bölümüne sahip olan bu bölgeye yerleştirilmesi tesadüf değildir. DEAŞ ile mücadele de müttefiki ve stratejik ortağı olarak tanımladığı Türkiye'nin her türlü önerisini geri çeviren ABD'nin, terör örgütü ile işbirliğinde karar kılmasında, bölgede istediği gibi kullanabileceği bir nevi kiralık bir askeri şirkete sahip olma arzusu önemli rol oynamıştır. Ayda 200-400 dolar arasında maaş ödediği terör örgütü elemanları kiralık askeri şirketlere göre daha ucuza mal olmakta ve istediği işleri yaptırabilmektedir. Bunun yanında bu teröristleri eğitmek maksadıyla, "Castle International" adlı özel askeri şirketi kullandığı da medyada yer almıştır.

ABD'nin Irak ve Afganistan dahil birçok bölgede etkin olarak kullanmaya başladığını gördüğümüz bu askeri şirketler ABD yönetimi ile o kadar içiçe geçmiş durumdadır ki, ABD Başkanına müdahale planı önerebilmektedirler. Özel Askeri Şirket olan Blackwater'ın kurucusu Erik Prince'in, Devlet Başkanı Nicholas Maduro'yu devirmek için

Venezüella'ya kiralık ordu konuşlandırmayı kabul ettirmeye uğraşması bu örneklerden birini oluşturmaktadır.

Sadece ABD'nin değil Rusya'nın da son yıllarda özellikle Ukrayna ve Suriye'deki askeri operasyonlarında yoğun bir şekilde; PMC Wagner, Moran Güvenlik Grubu, Slavonic Corps, Antiterör Güvenlik Şirketi, RSB Grup, Redut Özel Birliği gibi özel askeri şirketleri kullanmaya başladığı bilinmektedir.

Özel askeri şirketlerin tercih edilmesinin çeşitli nedenleri vardır. Daha az zayıt ile kamuoyu tepkisini azaltma, daha az maliyet, kamuoyunun benimsemeyeceği politikaları uygulamada bir araç olarak kullanmak vb. bu nedenlerden birkaçıdır.

Dolayısı ile Suriye topraklarında bildiğimiz devlet dışı aktörler dışında bilmediklerimizin de kapsamlı bir yer tuttuğu gözlerden uzak tutulmamalıdır. Rusların Deyrizor'a yaptıkları saldırının altından Rus askeri şirketinin çıktığı hafızalarda yer almaktadır.

ABD kendi askerleri ve özel askeri şirketler vasıtası ile Afrin'den çıkardıkları dersleri dikkate alarak direnci yüksek bir askeri yapı tesis etmeye çalışmaktadırlar. Bu yapı sadece Türkiye'ye karşı bir koz olarak kullanılmayacaktır elbet. Suriye, Irak, Lübnan ve İran'a karşı kısacası bu bölgede ABD'nin maşası olarak ve İsrail'in güvenliği'nin gerektirdiği her yerde kullanacaklardır. ABD için Kürtler haklarının verilmesi vb. insan hakları kavramları sadece kağıt üzerinde kalan evrensel kavramlardır.

İç güvenlik gücü olarak 1000 sivile karşı yaklaşık 20 güvenlik gücü hesabı üzerinden terör örgütüne yapı oluşturmaya çalışan ABD'nin bu hesap şeklinin hiçbir askeri yaklaşıma uymadığını, gücün teşkilini belirleyen esas faktörün halkı zaptetmek değil, tehdit olduğu bilinmelidir. ABD bu hesaplamayı bütçe çalışmaları sırasında yapmış olsa da hesaplamının gerçekçi olmadığı gibi iç güvenlik gücü olarak hesaplanan bu gücün başka hareket neveleri içinde kullanılabileceği dikkate alınmalıdır. İlginç olan bu güçte görev alanlara maaş ödeneceği ve bunun nedeninin DEAŞ benzeri yapıların bir daha ortaya çıkmaması, kurtarılmış bölgelerin korunması, bu tür terör örgütlerinin terörü ABD dahil diğer ülkelere ihracının önlenmesi ve ABD'nin Suriye'de elde ettiği kazanımların kaybedilmemesi için olduğu belirtilmiştir.

Terör örgütünün ABD desteğindeki bu yapılanmasında hudut birliklerinin de olması ilginçtir. Oysa ABD kongreden bütçe talep ederken DEAŞ öne sürülmüştür. Terör örgütünün halen ulaştığı personel, silah ve araç, gereç sayısının DEAŞ ile mücadelenin çok ötesini hedeflediği açık bir şekilde görülmektedir.

Bu özenle hazırlanmakta olan yapı şimdi önlenmez ve etkisiz hale getirilemez ise, bölgede anayasa komitesi çalışmalarında mutabakat sağlansa, İdlip sorunu çözüme kavuşturulmuş olsa bile terör örgütü sadece Türkiye için değil, başta Suriye'nin bütünlüğü olmak üzere bölge ülkeleri için yeni bir DEAŞ olarak sahnede yerini alabileceği stratejik bir öngörü olarak değerlendirilmelidir.

-Fırat'ın Doğusu -2 :Barış Pınarı Harekatı

Fırat'ın doğusunda başlayan "Barış Pınarı" harekatı ile birlikte terör örgütü PKK/ YPG ve destekçileri için, "game over" (oyun bitti) mesajı verilmektedir. Türkiye bu oyunu sonlandırmak için stratejik anlamda çok sabır göstermiştir bugüne kadar.Bu sabır,ABD'nin besleyip büyötmeye çalıştığı terör unsurları tarafından, ABD'nin varlığı nedeniyle çekinme /korku olarak görölmüş ve sözde devlet oluşturma yolunda adımlar atmaya devam etmişlerdir.

Terör örgütünün sözde yöneticileri tarihten ders almış olsalar ve ABD'nin verdiği sözlere dayanarak Türkiye'nin aralıksız uyarılarına rağmen bu girişimlerine devam etmeselerdi bir kez daha tarihin çöplüğünde yerlerini almış olmazlardı. Sadece ABD tarihi değil büyük olarak tasnif edilen güçlerin tarihleri, son kullanma tarihi geldiğinde geçmişte yaptığı işlere bakılmaksızın acımasızca terk edilen Devlet Dışı Aktörlerle doludur. Rusya'nın sıcak denizlere inme uğruna İran topraklarında yapılandığı sözde Mahabad Kürt Cumhuriyeti,ABD'nin Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimini teşvik ederek gerçekleştirmeye çalıştığı bağımsızlık referandumu bu örneklerden sadece ikisidir.

Türkiye sınırlarından büyük oranda temizlenen, eylem kapasitesi düşen, münferit saldırılar dahi yapamayacak noktaya getirilen, kaybettiği elemanların yerine yenisini koyamayan terör örgütü için Kuzey Irak ve Afrin gibi Fırat'ın doğusunda ki ABD korumalı alanda kendisi için korumalı değil artık. ABD tarafından daha sonra kullanılmaya devam edilmek üzere güneye doğru çekilmiş olsalar da bu oyuna devam edemeyecekleri aşikar.Bir kez daha kaybettiler barış içinde yaşamak varken.Sadece kendilerini değil Suriye iç savaşından büyük zarar gören bölge halkını da sefalet içine düşürdüler. İnsan mühendisliğine soyunarak demografik yapıyı değiştirmeye çalıştılar.Bölge insanını yerlerinden ettiler.Evlerine ve topraklarına el koydular.Okullarda arapça eğitimi yasakladılar.Bu eğitim için okullara giden çocukları taşıyan araçlara engel oldular.İnsan hakları kavramını dilinden düşürmeyen ABD ve yandaşı ülkeler bu ihlallere seyirci kaldıkça daha cesaretlendi terör örgütü.Yetmedi çocukları zorla silahlandırarak kullanmaya başladılar ve evlerine el koydukları bölge insanını zorla askere almaya ve kendilerine hizmet etmeye zorlamaya başladılar.ABD ve destekçileri ise bu gelişmeleri izlemekle yetindi.Çünkü kendi sicilleri de bundan farklı değildi.

DEAŞ ile mücadele etmek üzere ABD öncülüğünde oluşturulan koalisyon güçlerinin hava saldırılarında 5 yıl içinde neredeyse hayatını kaybeden sivil sayısı terör örgütü mensubu sayısı kadar.Suriye İnsan Hakları Ağı (SHNR) verilerine göre, bu harekatın başladığı Eylül 2013'ten bugün kadar geçen sürede 924'ü çocuk,656'sı kadın olmak üzere 3.057 sivil hayatını kaybetmiştir. İç savaştan etkilenen ve yerlerinden olan bölge halkı bu kez de terör örgütü ile mücadele ettiğini söyleyen bu güçlerin etkisi ile zarar görmüş, Rakka,Deyrizor ve Haseke illerinde 560 binden fazla sivil evlerini terk etmek zorunda kalmıştır.Bu gelişmeler, ABD ve onun vekillerinin ellerinin değdiği hemen her

yerde böyle olmuş ve geriye savaşlar, kaos, sefalet ve terör kalmıştır. Günümüzde Irak ve Afganistan'da yaşananlar bunun örneklerinden sadece ikisidir.

Türkiye ve Türk Silahlı Kuvvetleri ise gittikleri her yere barış ve huzur getirmişlerdir.Yakın tarihimizde Kore,Kıbrıs,Kuzey Irak,Afrin,El Bab ve şimdi de Fırat'ın Doğusu...Barış Pınarı hareketinin ana hedefi de barış ve huzur gibi iki anlamlı kelimeden oluşmaktadır.Bunun için bölgenin asıl sahiplerini kovarak adeta bu tarım alanı,sulama imkanları ,alt yapı ve yeraltı zenginlikleri açısından zengin bu topraklara çöreklenen terör örgütü varlığını sürdürdüğü sürece Suriye'nin toprak bütünlüğünün,bölgede barış ve huzurun sağlanabilmesi asla mümkün olamayacaktır.Bir binanın alt katında yangın çıkmışken üst katında düğün yapamayacağınız gibi komşu iki ülkeden birinde yaşanan olumsuz gelişmelerin bir şekilde diğer ülkeyi etkileyeceği aşikardır.

1974 Kıbrıs Barış Harekatı sırasında Başbakan rahmetli Bülent Ecevit'in "Biz adaya sadece Türklere değil Rumlara da barış getirmek için gidiyoruz" ifadesi Afrin de nasıl tecelli etti ise Fırat'ın doğusunda da tecelli edecektir.Türkiye, bu harekate sadece kendi ülkesinin ve vatandaşlarının bekası için değil Suriye'nin bütünlüğü için gerekli şartları yaratabilmek,bölgeye ve bölge halkına barış getirmek için katılmaktadır.

Fırat'ın Doğusu-3 : Raporlarda PYD/PKK Terör Örgütünün İnsan Hakkı İhlalleri

Barış Pınarı Harekatı planlamaya uygun olarak yürütüldüğünü görüyor ve bir kez daha Ordumuzla gurur duyuyor ve övünüyoruz.1984 yılında beri Türk Silahlı Kuvvetleri'nin doğrudan karşısına çıkmadan ve sivil -asker ayrımı yapmadan eylemlerini sürdüren terör örgütü bu harekatta da çirkin yüzünü bir kez daha ortaya koymuştur.

Türk Silahlı Kuvvetleri karşısında ağır kayıplar vermeye başlaması üzerine bebek, çocuk, kadın, yaşlı demeden doğrudan sınır bölgelerimizdeki sivil vatandaşlarımızı, başta havan gibi silahlarla hedef alması ağır bir insan hakkı ihlali ve uluslararası ceza mahkemesinde yargılanmayı gerektiren bir suç olarak tarafımızdan asla unutulmayacaktır.

Bebek/çocuk katletmek alışkanlığı olmuştur bu terör örgütü'nün.Karanlık bebek/çocuk katiliği sicili peşini hiçbir zaman bırakmayacaktır.Terör örgütünün gerçekleştirdiği eylemlerden bazıları aşağıda yer almaktadır.

-7 Mart 1987'de Mardin'in Nusaybin ilçesi Açıkyol köyünde 6'sı çocuk 8 vatandaşımız kurşuna dizilmiştir.

-20 Haziran 1987'de Ömerli ilçesindeki köy korucusu ailelerin yoğunlukta olduğu Pınarcık köyünde 16'sı çocuk 30 vatandaşımız katledilmiştir.

-8 Temmuz 1987'de Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Yuvalı köyü Haraberk mezrasına saldıran PKK'lı teröristler, aynı aileden 7'si çocuk 2'si kadın 9 kişiyi katletmişlerdir.

-20 Ağustos 1987'de, Mardin Dargeçit, o tarihte Midyat İlçesi'ne bağlı bucak olan bugünün Dargeçit İlçesi'ne bağlı Bahçe Mezrası 'nda, gece saat 22.30'da, Şehmus Arık'ın evine saldırmış ve 2 Kadın, 3 çocuk hayatını kaybetmiştir. 4 aylık Hamza kurşunlandığında beşikteydi.

-19 Ağustos 1987'de Siirt'in Eruh ilçesine bağlı Milan mezrasına saldıran teröristler, aralarında 3 ve 6 günlük 2 bebeğin de bulunduğu 25 vatandaşımızı katletmişlerdir. Katledilenlerin 14'ü 18 yaşından küçüktür.

-21 Eylül 1987'de Şırnak'ın Güneyce köyü Çiftekavak mezrasında 2'si hamile 5 kadın, 4'ü çocuk 11 kişiyi katletmişlerdir.

-1989 yılının Kasım ayında, PKK tarafından Siirt'in Eruh ilçesinde düzenlenen köy baskınında henüz adı bile konmamış 3 günlük bebek öldürülmüştür.

-21 Ekim 1993 günü Siirt'in Baykan ilçesine bağlı Derince köyünde 1993'te teröristlerce kurşuna dizilen 13'ü çocuk 22 kişi arasında bulunan 3 yaşındaki Serkan Erdem'in bedeni kurşunlanmış fotoğrafı terörün acımasız yüzünü dünya kamuoyuna gösterirken, terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan da bu katliamdan sonra "bebek katili" olarak hafızalara kazınmıştır.

-9 Mayıs 1988'de Mardin'in Nusaybin ilçesi Taşköyü'nün Behmenin mezrasına saldıran teröristler, aynı aileden 8'i çocuk, 2'si kadın 11 kişiyi katletmişlerdir.

-22 Haziran 1992'de Batman'ın Gercüş ilçesine bağlı Seki köyündeki 2 korucunun evine baskın düzenleyen teröristler, 8'i çocuk 10 vatandaşımızı öldürmüştür.

Bu listeyi çoğaltmak mümkündür. Bu kadar çok bebek, çocuk ve kadın'ın katlinden sorumlu başka bir terör örgütü görülmemiştir. Uluslararası Af Örgütü ve İnsan Hakları İzleme Örgütü raporları bu terör örgütünün merkezinde olduğu ağır hak ihlallerini içermektedir.

-New York merkezli İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (HRW) terör örgütü PYD/PKK ile ilgili hazırladığı raporlarda örgütün yaptığı hak ihlalleri, keyfi tutuklama, uyuşturucu kaçakçılığı gibi birçok husus da kayıtlarda yer almıştır. 2014 yılında yayımlanan "Kürt Yönetimi Altında: Suriye'de PYD tarafından Yönetilen Bölgelerdeki Hak İhlalleri" başlıklı 107 sayfalık raporda terör örgütünün işlediği tüm suçlar detayları ile gözler önüne serilmiştir. Rapor, terör örgütü PYD/PKK'nın kontrolündeki özellikle Afrin, Ayn el-Arab (Kobani) ve Cezire'deki tutukluluk ihlalleri, ortadan kaybolma ve öldürmeler, yargı ihlalleri, siyasi muhaliflerin gelişigüzel tutuklanması, tutuklulara yönelik kötü muamele ve örgütte çocuk askerlerin kullanılması gibi konulara odaklanmıştır. HRW raporunda, terör örgütü PKK'nın Suriye kolu PYD'ye insan hakları ihlallerine son vermesi çağrısı

yaparken, 18 yaş altındaki çocukların silah altına alınması uygulamasına son vermesi uyarısında da bulunmuş ve ayrıca örgütten kaç çocuğu silah altına aldığı bildirilmesi ve bu çocukların akıbetine ilişkin kamuoyuna bilgi vermesi istenilmiştir.

-Uluslararası Af Örgütü de 2015'te yayımladığı "Gidecek Yerimiz Yok" başlıklı raporda, PYD/PKK'nın ülkenin kuzeyinde Arap ve Türkmen sivillerin yaşadığı bölgeleri kullanılamaz hale getirdiği, bölge sakinlerini zorla yerlerinden ederek insan haklarını ihlal ettiği ve savaş suçu işlediği bildirilmiştir.

- Suriye İnsan Hakları Örgütü'nün 2017'de yayımladığı Suriye raporuna göre terör örgütünün 58'i çocuk, 54'ü kadın olmak üzere 316 sivil katlettiği belirtilmiştir.

Bu raporlarda yer alan bir bilgi her şeyi özetlemektedir.

-Yer :Hüsniye Köyü

-Hane sayısı :90

-Nüfus :Arap ve Türkmen

-Sonuç:Biri dışında 89 ev yıkılmış,yaşayanlar uzaklaştırılmış ,mal ve mülklerine konulmuştur.

-Fırat'ın Doğusu-4

Barış Pınarı Harekatının icra edilmiş şekli, hızı ve silahlı çatışma hukukuna uyumu başta ABD ve Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere ABD'nin adeta bir piyonu olarak hareket eden Arap Birliği ülkelerini heyecanlandığını görüyoruz. Hele, Suriye 'de 2011 'de başlayan iç savaşı körüklemekten çekinmeyen,iç savaşın sona ermesi için kılını kıpırdatmayan, Suriye'yi Arap Birliğinden çıkararak diyalog yollarını kapatan ve bugün Suriye için timsah gözyaşları döken Arap Birliği'nin sözde devletlerinin söz söylemeye hiç mi hiç hakkı yok.

1524 yılında Afrika'da başlattığı sömürgecilik faaliyetleri ile 20'den fazla ülkeyi (Afrika'nın yaklaşık % 30-35'ne karşılık gelmektedir) sömüren ve kendisinden kurtulmak için bağımsızlık savaşı veren 2 milyondan fazla insanın ölümünden, Cezayir bağımsızlık savaşında 1 milyondan fazla insanın hayatını kaybetmesinden, insanlık tarihinin en büyük soykırımlarından biri kabul edilen ve 800 bin kişinin öldüğü Ruanda Soykırımı gibi tarihi insan hakları ihlalleri ile dolu olan Fransa'nın, bu vahşi hayvanların tamamen öldürülmesi gerekiyor diyerek Kızılderili başına 5 dolar ödeyen, yardım olarak dağıttığı battaniyelere çiçek mikrobunu bulaştırarak çok sayıda yerliyi öldüren, Hiroşima ve Nagazaki'de tarihin ilk atom bombasını atarak kadın,çocuk ,yaşlı demeden 350 bin kişinin ölümüne ve binlerce insanın sakat kalmasına yol açan,1 nci dünya savaşında Almanya'nın savaşı kaybetmesinden sonra Dresden şehrine sığınan Alman göçmenlerin üzerine 3 gün süre ile hava harekatı düzenleyerek 200 bin kişiyi öldüren ABD'nin, Kızılderili öldürmeyi spor sayacak kadar insanlıktan nasibini almamış, Avusturya'nın yerlileri olan Aborjinleri 750 bin olan sayıları 31 bine düşecek kadar

kadar öldürmeye devam eden İngiltere'nin ve elbette Yahudiler üzerinde her türlü insanlık suçunu işleyen Almanya'nın ,Irak'ta Halepçe'de 30 yıl önce yapılan katliamın sorumlularını bulamayan, Irak'a müdahale için neden olarak belirttikleri Irak'ın kimyasal silah kullandığına dair hiçbir emare bulamadıklarını itiraf eden İngiltere Eski Başbakanı Tony Blair ve ortaklarını hiç sorgulamayan, alınan 11 karara rağmen Filistin'de İsrail'in katliamlarına ve PKK terör örgütünün kundakta ki bebekleri bile katleden eylemlerine seyirci kalan Birleşmiş Milletler'in, Türkiye'nin terörle mücadelede 5 nci maddeyi işletin ve bu terörle birlikte mücadele edelim diyen NATO'nun hiç mi hiç hakları yok Türkiye'ye söz söylemeye.

Bu tür hareketin özelliği olan "terörist kim, sivil kim?" ayrımını yapmanın güçlüğüne rağmen, Türk Silahlı Kuvvetleri olağanüstü dikkatle bu hareketi bundan öncekilerde olduğu gibi sürdürmüş ve sürdürmeye devam etmektedir.Bu dikkat zaman zaman kayıplar vermemize yol açsa bile tarihin her döneminde sivillerin korunmasına özel dikkat sarf edilmiştir.

Terörist grupları işine geldiğinde terör örgütü listesine alan, işine geldiğinde anında listeden çıkararak ABD'nin dünya'da terörle mücadele ettiğini kimse söyleyemez. Düne kadar bu listede yer alan, Afganistan'da binlerce sivil katlettikten sonra başarılı olamayacağını anlayan ve anında müzakereler yapmak için düne kadar terör listesinin ilk sırasında yer alan, yine kendisi gibi katliamlar yapan Taliban'ı listeden çıkararak müzakerelere başlayan, diğer taraftan Mısır'da desteklediği Sisi'ye muhalif Müslüman Kardeşleri ve İran'ın anayasal kuruluşu olan Devrim Muhafızlarını hiçbir ciddi gerekçeye dayanmadan listeye dahil eden,geçmiş istemediği devlet rejim veya liderlerini devirmek için her türlü örtülü faaliyetlerle dolu olan ABD için insan hakkı veya uluslararası hukuk hiçbir anlam taşımamaktadır.

Eğer bu ülkeler Türkiye'nin bulunduğu coğrafya'da yer alsalar ve bugüne kadar Türkiye'nin maruz kaldığı saldırılara ve tehditlerle karşı karşıya kalmış olsalardı, altına imza attıkları silahlı çatışma hukukunu bir kenara atarak, bildikleri ve bugüne kadar uyguladıkları her türlü illegal yollara başvurarak karanlık sicillerine yenilerini eklerlerdi. Binlerce kilometre uzaktan menfaatleri nedeniyle bu bölgeler ile ilgilenen ve bölgedeki gelişmeleri kendi politikaları kapsamında değerlendiren bu ülke yönetim kademelerini ikna etmekle uğraşmamalıyız. Tarih onların katliamlarını yazmıştır ve yazmaya devam edecektir.Hedefimiz ülke içinde bu tür söylemlere karşı birlik ve beraberliğimizi korumak olmalıdır.

Kaynaklar:

<http://www.ilhamipektas.com/abdnin-dunyada-yaptigi-katliam-ve-soykirimler-dr-ilhami-pektas/>

<https://www.aa.com.tr/tr/dunya/fransanin-tarihindeki-kara-lekeler-unutulmuyor/1450460>

-Fırat'ın Doğusu-5

Bariş Pınarı Harekatı ve hareket sırasında ABD ve Rusya ile yapılan mutabakat sonucu oluşan Suriye tablosu gelecekte nasıl şekillenebilir? Öncelikle şunu ifade etmek gerekecektir.Bu tablonun tek bir ressamı olmayacaktır.Dolayısı ile resmin tek bir konu üzerine odaklanmasını beklemekte yanlış olacaktır.Fırçayı eline alan düşüncelerini yansıtacaktır bu resme.Bu resim beğeni toplar ve satılabilir mi? dersiniz, resme kendi açısından bakanlar için elbette mümkündür denilebilir.

Bu resim yeni bir Sykes-Picot Antlaşması olmayacağı kesin gibi. Aktörler değişti bu kez. Malum Sykes -Picot antlaşması Osmanlı İmparatorluğu topraklarını Fransa ile İngiltere arasında paylaşmayı öngören 16 Mayıs 1916 tarihinde imzalanan bir antlaşmadır. Görüşmeleri Fransa adına François Georges Picot, İngiltere adına ise Mark Sykes yürüttüğü için bu anlaşmaya Sykes-Picot Antlaşması denilmiştir.Başlangıçta Ruslar'ın da dahil olduğu bu paylaşımında Rusya'ya İstanbul ve Boğazlar ile Kuzey-Doğu Anadolu'dan da toprak verilmiştir. Antlaşmaya görüşmeleri Rusya adına yürüten Rus Dışişleri Bakanı Sazanov da dahil edilerek Sazanoz-Sykes-Picot Antlaşması da denilmektedir.1917 devrimi sonucu Rusların antlaşma dışına kalmaları ile paylaşım Fransa ve İngiltere arasında gerçekleştirilmiştir.

Cetvelle çizilen ve o toprakların gerçek sahibi halkları yönetmeyi kendilerinde hak olarak gören,binlerce kilometre öteden gelerek toprakları paylaşan Fransa ve İngiltere'nin çözüm olarak ortaya koydukları bu antlaşma bugünün sorunlarının ana kaynağıdır. Türkiye'yi Uluslararası Ceza Mahkemelerinde yargılanması gerektiğini söyleyen sözde insan hakkı savunucuları, Ortadoğu'yu paylaşan bu güçlerin yol açtıkları kan ve gözyaşının hesabını hiçbir zaman sormayacaklardır bu sömürgecilerden.Timsah gözyaşları döken Norveç,İsveç gibi sözde sosyal demokrasiyi benimsemiş Kuzey Avrupa ülkeleri bu adaletsizlik karşısında adeta dilsiz şeytan olmakta ve hemen Türkiye'yi hedef almaktadırlar.

Bu toprakları Osmanlı İmparatorluğu döneminde ki gibi kimseyi aşağılamadan, hak yemeden, dini ve dil özgürlüklerine asla dokunmadan bir yönetim biçimini asla ve asla gerçekleştirememişlerdir. Bugün İngiltere ve Fransa'nın sömürdüğü tüm topraklarda halk önce sömürgeci devletin dil ve dinini, kültürünü öğrenmekte ve sonra kendi ana dilini ve kültürünü öğrenebilmektedir.

Osmanlı İmparatorluğu sonrasında asla ve asla huzur yüzü görmeyen bu topraklar kan ve gözyaşı içerisinde sömürgeci devletlerin menfaat çatışmalarına sahne olmaya devam etmektedirler. Dünya'da adı ilk duyulan örgütlerin ilk kez sahne aldıkları alandır bu coğrafya. Kurucuları para karşılığı istediklerini yaptırabilmekte,maliyeti aylığı 10 bin dolar olan kendi askeri yerine aylığı 100- 400 dolar arasında değişen bölge insanını kullanmakta, istedikleri örgütü hayata geçirebilmektedirler.

Çok sayıda aktörün sahne aldığı ,çizeninin çok olduğu tablonun gelecekte yeni sorunlara yol açacağı aşıkardır.Fransa ve İngiltere'nin yerini, yine bu bölge ile doğrudan ilgisi olmayan ABD,Rusya ve İran'ın yer alması sorunlar yumağını daha da içinden çıkılmaz hale getirmektedir.Bu üç ülkenin farklı menfaatlerinin çatışması,Fransa ile İngiltere arasındaki menfaat çatışmasından bir farkı bulunmamaktadır.Senaryo aynı aktörler farklıdır sadece.

-Fırat'ın Doğusu-6

Suriye coğrafyasına ve özellikle Fırat'ın doğusuna odaklanmışken, Irak ve Lübnan'da ki gelişmeleri dikkatlerden uzak tutmamak ve yakından takip etmek gerekmektedir.1 nci dünya savaşı sonrası Fransa ve İngiltere arasında yapay sınırlarla bölüştürülerek oluşturulan Suriye, Irak ve Lübnan, yapay devlet olmanın sorunlarını yaşamaktadırlar.

ABD'nin müdahalesi sonucu bir devletin yaşayabileceği hemen her türlü dış kaynaklı olaylarla karşılaşan Irak'ta, 01 Ekim 2019 tarihinde başlayan gösteriler sonucu 250'nin üzerinde hayat kaybı olmuştur. Siyasetin çok parçalı yapısı, hükümeti dengeleyecek bir muhalefetin olmaması, kamu faydası yerine ayrışan siyasetin doğası gereği grupsal çıkarlara hizmetin ön plana çıkması, kanıtlanmış petrol rezervi açısından dünyada 4 ncü sırada olmasına rağmen elektrik, ulaşım ve su gibi basit kamu hizmetlerinin bile karşılanamaması, işsizlik, yoksulluk ve yolsuzlukla geçen yılların birikiminin yol açtığı sancılarla uğraşan Irak kurumsallaşamamış, başarısız bir devletin hemen bütün özelliklerini taşımaktadır. Irak dinarı'nın %1500'leri bulan oranda devalüasyonu ile halkın satın alma gücünün azalması ve giderek artan hayat pahalılığı gösterilerin artan boyutunda rol oynamakla birlikte, ABD ve İran arasında devam eden, Irak'ta hakimiyet kurma mücadelesinin etkisinin daha fazla olduğu değerlendirilmektedir. Dünya Şeffaflık Örgütü'ne göre 180 ülke arasında 168'nci sırada olan Irak'ta, 2003 yılından bu yana 450 milyar dolarlık kayıp kamu fonu öfkeleri artırmaktadır. İşsizliğe, yoksulluğa ve iskan sorununa çözüm getirmeyi amaçlayan ilk reform paketi beklenen etkiyi sağlayamamış, ikinci reform paketi hazırlığı devam etmekte,ancak gösteriler engellenememektedir.

Fransa'nın, Hristiyanların çoğunluğunu oluşturduğu bir devlet kurma arzusu sonucu, Suriye'den ayrıştırılarak 1920 yılında kurulan Lübnan, 1946 yılına kadar Fransa,1950'li yıllarda ABD ,1976-2004 yılları arasında Suriye'nin kontrolü altında kalmıştır.1975-1990 arasında süren kanlı iç savaş sonrasında milyonlarca dolar harcanmasına rağmen elektrik, su ve çöp toplama gibi alt yapı sorunları çözülemeyen, eğitime ulaşılabilirliğin zor ve pahalı olduğu, farklı din ve mezheplerle dayalı siyasi bölünmeler açısından kırılgan bir yapıya sahip olan Lübnan'nın kamu borcu 86.2 milyar dolara ulaşmıştır.17 Ekim 2019 tarihinde Whatsapp dahil iletişimden alınması öngörülen vergiler ilk kıvılcımı ateşlemiş ve gösteriler başlamıştır. Suriye iç savaşının yarattığı güvenlik sorunları yanı sıra 1.2-1.5 milyon arası sığınmacıya ev sahipliği yapan Lübnan'da aynı Irak gibi devlet olamayışın sancılarını yoğun bir şekilde hissetmektedir. Başbakan Hariri'nin istifası,

vergilerin geri çekilmesi, siyasilerin maaşlarında %50 indirim gösterileri engellemekte yeterli olamamıştır.

Irak ve Lübnan belirtilen sorunlarla uğraşırken Suriye’de de her geçen gün yeni bir gelişme yaşanmakta,kartlar her gün yeniden karılmaktadır. Bir yandan, Türkiye-ABD ve Türkiye-Rusya arasında ki mutabakatların sahada uygulanmaya başladığı görülmekte, diğer taraftan özellikle ABD’nin Barış Pınarı Harekatı öncesi boşalttığı bazı üslerine geri dönme girişimleri,Deyrizor bölgesinde ki Suriye petrol sahalarını koruma maksadıyla, bu bölgeye zırhlı araçlar dahil kuvvet getirmesi ve etkinliğini arttırma çabaları, Suriye’nin geleceği konusunda ki soru işaretlerinin artmasına neden olmaktadır.

Suriye Anayasa Komitesi’nin çalışmalarında ilk adımın başarı ile tamamlanarak anayasayı hazırlayacak 45 kişilik kurulun teşkil edilmesi önemli bir aşama olarak görülürken,aktörlerin sahada ki girişimlerini anayasa komitesi çalışmalarında pazarlık için avantaj sağlamak amaçlı olduğu değerlendirilmektedir. Anayasa komitesi çalışmaları süresince bu tür hamleler ile çok sık karşılaşılacağı öngörülmektedir. Bu çalışmadan hemen bir sonuca ulaşılmasını beklemek hayalcilik olacaktır.Öncelikle 2011 yılından beri devam eden iç savaşın yol açtığı derinleşmiş güvensizlik ortamının giderilmesinin zaman alacağı dikkatlerden uzak tutulmamalıdır.Ancak,bütün bu gelişmelere rağmen Anayasa komitesinin çalışmaya başlaması ve kurulun teşkili barış tesisi için umut vaat etmektedir.

DEAŞ Lideri Bağdadi’nin etkisiz hale getirilmesinin DEAŞ ile mücadelede kuşkusuz olumlu etkileri olabilecektir. Ancak,bu tür örgütlerin liderlerinin etkisiz hale getirilmesinin örgüte yansımada, örgütün yaşı, hiyerarşik yapısı, ideolojik boyutunun rol oynadığı dikkate alınmalıdır.Kuruluşundan itibaren 10 yılın üzerinde zaman geçmiş,hiyerarşik yapısı ve dini motiflerin hakim olduğu örgütlerde liderin etkisiz hale getirilmesinin örgütü fazla etkilemediği görülmektedir.Bu nedenle DEAŞ ile mücadele aralıksız bir şekilde sürdürülmelidir.

ABD’nin Suriye konusunda stratejik bir öngörüsünün tam oluşmadığını aldıkları kararlardan ve uygulamalarından görebilmekteyiz. ABD iç siyasetinin dalgalanmaları anında uygulama değişiklikleri olarak sahaya yansımaktadır. ABD’nin Suriye’den çekilmesi şeklinde bir kararın sadece kamuoyu oluşturmak maksadı ile kullanılan bir yumuşak güç manevrası olarak görmek gerekir.En son bölgeye 1500 asker gönderme kararı ile birlikte bölgedeki gücünü azaltmayıp yaklaşık %33 oranında arttıran ABD, sadece İsrail’in güvenliği düşünerek İran’ı değil, tek yol tek kuşak projesi ile Çin’i, yeni körfez güvenlik konsepti hamlesi ile Basra Körfezinde etkinlik oluşturmayı amaçlayan Rusya’ya dengelemeyi ve önlerini kesmeyi amaçlamaktadır.

Rusya, son gelişmelerin kazananı olmuştur. Türkiye ile imzalanan mutabakatın gereklerini yerine getirme konusunda ki ciddiyet ve bu kapsamda ki çalışmalara verilecek önem, Rusya açısından ciddi bir sınav anlamına gelmektedir. Bugün’e kadar bu tür görevlerin bir parçası olarak yer alan Rusya, bu kez tek başına barış ve istikrar’ın

tesisi gibi önemli bir görev üstlenmiştir. Başarılı olması dünya kamuoyu önünde itibarına ciddi katkı sağlayabilecektir.

İran,2011 yılından beri sahaya maddi ve manevi olarak verdiklerinin karşılığını alamadığı gibi bölgedeki varlığını ve etkisini kaybetme riski ile karşı karşıya bulunmaktadır. Suriye Rejimi ile imzaladığı Lazkiye Limanı'nın işletme hakkının alınmasının Ekim ayı sonu itibari ile yürürlüğe girmesi gerekiyordu. İsrail'in Rusya nezdinde yaptığı girişimler bu anlaşmanın uygulanmasını durduracak gibi görünmektedir. ABD'nin Deyrizor hamlesinde İran'ın milis güçlerini kontrol etmek isteme amacını dikkatlerden uzak tutmamalıyız.

Bölge ile ilgili gelişmeleri takip etmek ve öngöründe bulunmak giderek zorlaşmaktadır. Tel Abyad'a PKK/PYD tarafından düzenlenen bombalı saldırı barışın tesisi yolunda ciddi engellemelerin olabileceğinin son örneğidir. Yapılması gereken terör ile mücadele konusunda dünyanın tek bir terör tanımı etrafında toplanmasından ve terör belası ile topyekun mücadele etmesinden geçmektedir.

-Fırat'ın Doğusu-7

2011 yılında başlayan Suriye iç savaşının artık bir paylaşım mücadelesine girdiğini görüyoruz. Savaş süresince insan haklarından, sivil halkın katliamından, kimyasal silah kullanımından,DEAŞ ile mücadeleden söz eden aktörlerin hiçbiri iç savaş öncesi 22 milyon olan ve savaşın öldürücü etkisi ile yaklaşık 5.5 milyonu ülke içinde daha korunaklı bölgelere gitmek zorunda kalan,6.5 milyonu ise Türkiye, Lübnan ve Ürdün başta olmak üzere ülke sınırları dışında mülteci konumunda olan Suriye Halkının geleceği konusunda Türkiye dışında kalıcı çözüm önerisi getirmiyorlar. Getirmedikleri gibi uluslararası hukuku hiçe sayarak Suriye halkına ait olan yeraltı zenginliklerini ve yerüstünde çıkarlarına uygun alanları/bölgeleri, ele geçirme /elde tutma mücadelesine açık bir şekilde girmekte,pay kapma mücadelesinde bir adım öne geçmeyi hedeflemektedirler.

Önce İran milis güçleri ve mali destekle Suriye Rejiminin yanında yer almıştır.Ancak bu desteği karşılıklı bir anlaşmaya dökme fırsatını yakalayan Rusya olmuştur.1971 yılında Suriye'nin Akdeniz kıyısında ki Tartus şehrinde, eski Sovyet coğrafyası dışında tek deniz üssünü oluşturan Rusya,18 Ocak 2017 tarihinde Rus Hava Kuvvetlerinin 49 yıllığına Hmeymim/Lazkiye hava üssünü kullanım şartlarını düzenleyen bir anlaşma imzalamıştır. Bu anlaşma, tarafların itiraz etmemesi halinde, anlaşmanın bitiminde itibaren 25 'er yıllık sürelerle uzatılmasına olanak yaratmaktadır.50'den fazla uçağın konuşlanabildiği bu üs, Rus Hava Kuvvetlerinin Suriye topraklarında düzenledikleri hava saldırılarının stratejik merkezi olma konumunu sürdürdüğü gibi Rusya'nın neredeyse sonsuza kadar bu üste ve dolayısı ile Doğu Akdeniz'de kalması anlamını taşımaktadır. Ayrıca bu hava üssü Tartus Deniz Üssünün stratejik önemi arttıran bir özelliğe sahiptir.

Suriye-Rusya ilişkileri müttefiklik aşamasına geçmiştir.2014 yılında imzalanan diğer bir anlaşma ile ekonomi, mali ve askeri konuları geliştiren birçok hüküm karar altına alınmıştır. Silah ticaretini de düzenleyen bu anlaşma sonucu Suriye adeta bir Rus silah deposu haline gelmiştir. Günümüzde Suriye Rejim güçlerinin elinde ki silahların yaklaşık %80'ni Rus silahları oluşturmaktadır.

İç savaşın başladığı 2011 yılına kadar Dünya fosfat ihracat listesinde 5 nci sırada yer alan ve yıllık üretim miktarı 3.5 milyon ton olan Suriye'nin bu değerli fosfat yatakları muhaliflere karşı destek maliyetini karşılamak üzere kullanılmaya başlanılmıştır. Ancak,fosfat yataklarının işletilmesi konusunda Rusya ve İran arasında ki çekişme devam etmektedir. Bu konuda varılan birçok mutabakat olmasına rağmen, işletme hakkı sık sık el değiştiren bu yatakların nihai kontrol hakkını ,Mart 2018 tarihinde yapılan ve 50 yıl devam edecek bir anlaşma ile Rusya almış görünmektedir.Oysa aynı konuda İran ile 99 yıllığına bir anlaşma yapılmıştı.

İç savaştan itibaren Suriye'ye yılda en az 5 milyar dolar kaynak akıtan İran, Suriye'nin petrol, doğal gaz ve fosfat madenlerinden bugüne kadar yaptığı harcamaların karşılığını almayı ve uzun yıllara yayılan siyasi ve ekonomik anlaşmalar yapmayı hedeflemektedir. Fakat Çin ve Rusya'ya projelerde öncelik tanınması İran tarafında hayal kırıklığı yaratmaktadır.

İran'ın Tartus ve Lazkiye limanlarını kullanmak suretiyle petrolünü ABD baskısından uzakta kalarak Akdeniz'e ulaştırma çabası da Rusya'nın girişimleri ile sonuçsuz kalmış görünmektedir. Bununla birlikte, İran, Suriye'de telekomikasyon ağı oluşturulması , 30 yıllığına 5 bin hektarlık tarımsal ve endüstriyel amaçlı alan tahsisi, Akdeniz'e ulaşacak bir demiryolu inşaatı, Lazkiye ile Tartus arasında petrolün aktarılması için liman tahsisi, inşaat faaliyetlerinde yer alma gibi konularda girişimlerini sürdürmektedir.

Bugüne kadar rejime verdiği askeri destek için yaklaşık 1 milyar dolar harcayan Rusya, ülkenin yaklaşık 450 milyar doları bulacak yeniden yapılanmasında rol almak için çeşitli seviyelerde çalışmalarını yürütmektedir. Aynı şekilde Çin'de ipek yolu projesinin kapasitesini büyütme ve siyasi gücünü batıya doğru genişletmek için Suriye'de aktif olarak yer almaktadır.2 milyar dolarlık inşaat anlaşmasına imza atan Çin, Suriye'nin ihracatının %80'ni alarak önemli bir hamle gerçekleştirmiştir.

ABD ise Suriye petrolünü güvence altına aldığını söyleyerek oldu bitti ile ülkenin petrol kaynaklarını kontrolü altına almaya çalışmaktadır. Küresel petrol rezervinde sadece yüzde 0,14'lük paya sahip, ancak tespit edilenden daha fazlasının olduğu tahmin edilen Suriye'de,2010 yılında 386 bin varil olan günlük üretim miktarı, 2018 yılında 28 bin varile,2018 yılı sonunda ise 16 bin varile düşmüş görünmektedir. Suriye İnsan Hakları Ağı'nın Eylül 2019 tarihli raporuna göre petrol yataklarının %80'ni Suriye Demokratik Güçleri(SDG) adında ki ABD orijinli yapı tarafından kontrol edilmektedir.Yine aynı rapora göre SDG ham petrolün varilini 30 dolara satmakta, günde 420 bin ,ayda 12.6 milyon dolar, yılda ise 378 milyon dolar kazanmaktadır.

Suriye'nin doğusundaki Deyrizor'un petrol sahalarını 2014 yılında DEAŞ ele geçirmiş, elinde kaldığı yıllarda 2 petrol satışından yaklaşık 750 milyon dolar elde etmiştir. Şimdi ise bir başka terör örgütü bu geliri hanesine yazdırmaya devam etmektedir. Söz konusu petrolün Suriye'nin yeniden imarı için kullanılmak üzere oluşturulacak bir fonda toplanması konusunda ise hiçbir aktör girişimde bulunmuyor. Sadece birbirlerini haydutlukla suçluyorlar. Oysa her biri haydut gibi davranmaya devam ediyor.

-Fırat'ın Doğusu-8

ABD Başkanı Trump ile Sayın Cumhurbaşkanı'nın görüşmesi, ABD -Türkiye ilişkilerinde giderek yoğunlaşan sis perdesini kaldırmada ne ölçüde etkili olduğunu biraz daha zaman geçtiğinde daha iyi anlayabileceğiz.

Öncelikle doğrudan temasın diğer politika enstrümanlarına göre daha etkili sonuçları olduğu kuşkusuz. Ermeni yasa tasarısının Senato'da durdurulması, bazı senatörlerle toplu görüşme ve basın toplantısında Türkiye'nin görüşlerini aktarabilmeyi doğrudan temasın sonuçları olarak gösterebiliriz.

Ancak şu gerçeği de belirtmekte fayda olacaktır. ABD, Türkiye'nin güvenlik sorunlarını anladığını söylem olarak ifade ettiğini, uygulamada ise bu söylemin dışında hareket ettiğini görüyoruz.

Türkiye'nin haklı güvenlik gerekçelerine ortaklaşa bir çözüm üretebilme konusunda bir mesafe kat edildiğini söylemek güç. Türkiye, PYD/PKK, FETÖ konusunu açtıkça, ABD bir süredir buzdolabında tuttuğu S-400 konusunu tekrar gündeme getirdi.

Trump ile görüşmeden çıkan sonuç, bundan sonraki ABD-Türkiye ilişkilerinin odak noktasını ve hatta bir sonraki aşamaya geçişi S-400 konusunda varılacak mutabakatın oluşturacağıdır. Bu konuda Türkiye'nin ilk baştan beri ortaya koyduğu Komisyon kurulması önerisinin kabul edilmesi önemli bir gelişmedir.

Türkiye, Sayın Cumhurbaşkanı'nın da belirttikleri üzere Patriot alınsa bile S-400'den vazgeçmesinin söz konusu olmayacağı ve hatta bu sistemin genişletileceği şeklinde bir iradeye sahip. Vazgeçilmesinin maddi kaybın ötesinde her açıdan ciddi kayıpları olabilecektir. Öncelikle ısınan suların hiçbir şekilde soğumadığı Ortadoğu'da bu tür bir sistem ülkemizin ihtiyacıdır ve mutlaka kullanılmalıdır.

Türkiye, bugüne kadar eksik veya yanlış politikalar izlemiş olabilir. Ancak, yılların getirdiği bir devlet akli ile her zaman için doğru yolu bulmuştur. S-400 konusu da bu tür bir konudur.

Bu tür bir sisteme ihtiyacımızın olduğu yıllardır söylenmekte ve devletin resmi kayıtlarında yazılı belge halinde durmaktadır. Savunma İhtiyacının belirlenmesinde öncelikle iki faktör temel rol oynar. Tehdidin yetenek ve niyeti. Elbet başka faktörlerde değerlendirilir. Biz etrafımızda ki tehditleri bu iki temel faktör ışığı altında değerlendirdiğimizde Yüksek İrtifa Hava Savunma Sistemine ihtiyacımız olduğu net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. İhtiyaç sonrası kaynak ayrılır ve tedarik sürecine geçilir. Bu aşamalarda da birçok parametreler devreye girer. Ön yapılabilirlik ve yapılabirlik etüdüleri yapılır. Uzun aşamalar sonucu Savunma Sanayi İcra Komitesi nihai kararını verir ve tedarik süreci başlar. Hava savunma sistemi ihtiyacımız için bu aşamalar aynen geçilmiştir. Önce, ABD'den Patriot alımı için yapılan girişimlerden sonuç alınamayınca, Çin yapımı füzeye dönülmüş, ancak daha başlangıçta ABD'nin karşı çıkması ile ibremiz Rusya'ya dönmüştür. Çin füzesi almadığımız belki de iyi olmuştur. Çin'de Rusya'dan S-400 aldı ve kullanmaya başladı. Demek ki kendi ürettiği füzelere göre S-400 daha üstün bir füze.

Başlangıçta ,bu konuda NATO ve ABD ses çıkarmadılar. Ne zaman İsrail ilk F-35 'leri almaya başladı ve Ortadoğu'da mutlak hakimiyet kuracakken F-35'lere karşı çok etkin olan S-400'ler çıktı karşısına. Ve o zaman ABD ve sonrasında NATO sistem uyumsuzluğu demeye başladılar.

Türkiye ,artık kararını vermiştir. Sayın Cumhurbaşkanı bu konuda kesin iradeyi defalarca ortaya koymuştur. Ve bu iradede başından beri hiçbir değişiklik olmamıştır. Askerlikte bir kural vardır. Nihai kararını alana kadar karargah subayları Komutana karar alınacak konu ile ilgili her türlü öneride bulunabilirler. Komutan dinler. Ve nihai kararını verdikten sonra kararın aleyhine konuşan bile bütün gücü ile bu kararı nasıl destekleyeceğini çalışmasını yapar. Bu iş bitmiştir. Aksi ifadeler sadece ABD, İsrail ve terör örgütlerine hizmet eder, Rusya ile ilişkilerde önüne geçilemez yaralanmalara neden olabilir.

Yine bu görüşme öncesinde Macron'un, ABD'nin Suriye'den asker çekme kararı, Türkiye'nin ise Barış Pınarı Harekatı öncesinde müttefiklerine danışmadığını belirterek "NATO'nun beyin ölümü gerçekleşti" ifadesine Trump'ın basın toplantısında "Türkiye NATO'nun önemli bir müttefikidir ve savunma harcamalarını belirlenen limitlere uygun yapan ülkelerin başında gelmektedir" sözü ile karşılık vermesi ABD-Fransa arasında ki anlaşmazlıklarında giderek arttığını göstermesi açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir. Macron'un bu açıklamasının temelinde NATO dışında ABD'nin etkisinin olmadığı, istedikleri gibi kullanabilecekleri bir güç oluşturma isteğinin yattığı bilinmektedir.

AB, uzun süredir NATO askeri gücünü veya NATO'ya tahsisli kuvvetlerini askeri gücü gibi kullanmak için çaba göstermiş ise de, bu girişimleri öncelikle Türkiye'ye takılmış ve bu isteklerini gerçekleştirememişlerdir. Eğer askeri güçleri olsaydı Doğu Akdeniz'de GKRY karasularını AB karasuları kabul ettiklerinden doğrudan Türkiye'ye müdahale

edebilirlerdi.Şimdilik sadece GKRY'nin yanında olduklarını belirten açıklamalarla yetiniyorlar.

Basın toplantısı sırasında Trump'ın Suriye konusunda ateşkesin başarılı bir şekilde devam ediyor yönündeki açıklaması dışında Suriye'de ki gelişmelere yer verilmemesi dikkat çekici bulunmuştur.Bu durumun, ABD'nin Suriye'de mevcut durumu koruma ve özellikle Irak'ta yaşanan son gelişmeler kapsamında ağırlık merkezini Irak'a çevirme düşüncesinden kaynaklandığı söylenebilir.

-Fırat'ın Doğusu-9

Suriye iç savaşının başladığı günden bugüne kadar yaklaşık 11 milyon Suriyeli ,ülkeleri içinde daha güvenli bölgelere yer değiştirmek veya başta komşu ülkeler olmak ülke dışına göç etmek zorunda kalmışlardır. Göç etmek zorunda kalanların bir bölümünde PYD/PKK terör örgütünün önemli etkisi bulunmaktadır.

Özellikle Suriye kuzeyinde ortaya çıkan otorite boşluğunu değerlendiren PYD/PKK terör örgütü yaklaşık 1 milyon Arap, Türkmen ve Kürdü göçe zorlamıştır. ABD'nin her türlü desteği altında, Suriye'nin kuzeyini DEAŞ'tan kurtarma maksadı ile yaptıklarını meşru göstermeye çabalayan terör örgütü, etnik ve dini grupları zorla yerlerinden etmiş ve özellikle Arap gençlerini zorla silah altına alarak Deyrizor bölgesinde DEAŞ'a karşı ön saflarda ve riskli alanlarda kullanmıştır. Terör örgütü etnik ve dini temizlik sırasında geride iz bırakmamak için her türlü nüfus ve tapu kayıtlarını da ortadan kaldırmayı ihmal etmemiştir. Arapça eğitimi yasaklaması, özellikle çocukları zorla silah altına alması, bu bölgelerde yerleşik insanların mallarına el koymaları, vergi adı altında haraç toplamaları vb. nedenler terör örgütünün kurduğu baskı araçlarından bir kaçıdır. Terör örgütünün bu tür faaliyetleri, İnsan Hakları Örgütleri ve Birleşmiş Milletler Raporlarında yer almasına rağmen uluslararası toplumun tepkisiz kalması ve herhangi bir yaptırım uygulamamasından cesaret alan terör örgütü, bu tür faaliyetlerine son vermediği gibi katlanarak arttırma yolunu seçmiş ve fütursuzca insan hakları ihlallerinde bulunmaya devam etmektedir.

Bölge halkını göçe zorlamak için bölgeye DEAŞ'ın saldıracağı, koalisyon güçlerinin hava harekatı düzenleyeceğini söyleyen, sahte operasyonlar düzenleyerek insanlar üzerinde baskı kuran örgüt üyeleri, evlerini terk edenlerin geride bıraktıkları eşyaları yağmalamışlar, evlerine/mallarına el koymuşlar ve satmışlardır.

Suriye Araştırma Merkezi HİBİR'in yayımladığı son rapor, terör örgütü'nün kanlı geçmişinin günümüzde de aynen devam ettiğini göstermektedir. Tarih, yer ve olayı açıklayan belgelere dayanan rapor iki yüzlü davranışlar göstermeyi alışkanlık haline getiren başta ABD olmak üzere batılı ülkeler nezdinde yine bir anlam ifade etmemiştir.Bu rapora göre,Tel Halil köyünün merkezinde bir grup genci topluca idam etmesi, Hacıye köyünde çoğu çocuk, 9 kişiyi ev baskınlarında katletmesi, Kamışlı'nın Metiniye köyünde diri diri 20 kişiyi gömmesi, Rakka'da terör örgütü tarafından yapıldığı

kesinleşmiş 1'i çocuk, 3'ü kadın olmak üzere 164 kişinin öldürülmesi terör örgütünün gerçekleştirdiği katliamlardan sadece bir kaçıdır.

Terör örgütünün Suriye'de varlık bulmaya başladığı günden Eylül 2019 ayına kadar geçen sürede, 203'ü çocuk olmak üzere 1157 sivilin katledilmesi, işkence altında 47 kişinin hayatını kaybetmesi, 631'i çocuk 2907 kişinin keyfi tutuklamalara maruz kalması, 1877 kişiden haber alınamaması, sadece 2018 yılı içinde 313 çocuğu kendi saflarında çarpışmaya zorlaması raporda yer alan diğer insan hakkı ihlalleridir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler (BM), BM Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), BM İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi (OCHA), İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) gibi çok sayıda sivil toplum kuruluşu (STK), PYD/PKK ihlallerine yayımladıkları raporlarında yer vermişler ve insan hakları ihlallerinin kalıcı hale geldiğini vurgulamışlardır.

Dünya Aramiler Konseyi, Mayıs 2018'de bir basın bildiriyle Arami çocuklarının YPG/PKK tarafından kaçırıldığına dikkati çekmiş, örgütün kaçırdığı yaklaşık 50 Arami arasında çocukların bulunduğu, bu kişilerin istekleri dışında eğitim kamplarına gönderildiği belirtilmiştir. Konseyin 23 Ağustos 2019'daki bildirisinde ise, silahlı YPG/PKK'luların genç Aramileri öldürdüğü, yaşlı Arami öğretmenleri de ölene kadar dövdükleri, Ortodoks ve Katolik Hristiyan piskoposların evlerine tehdit ve sindirme amacıyla silahla uyarı atışlarının yapıldığı bilgileri yer almıştır.

İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW)'nin Ağustos 2018'deki yayımladığı bir raporda, özellikle yerlerinden edilmiş ailelerin yaşadığı kamplardaki zor durumda bulunan ailelerin çocuklarının YPG/PKK tarafından örgüte alındığı, ailelere haber bile verilmeden çocukların götürüldüğü, götürüldükleri yerlerin de daha sonra ailelere bildirilmediği, örgütün bazı ailelere, çocuklarının katılım durumuna göre para ödediği konularına yer verilmiştir.

Birleşmiş Milletlerin Haziran 2019'da yayımladığı "Çocuklar ve Silahlı Çatışma" başlıklı raporda ise, 313 çocuğun YPG/PKK tarafından kullanıldığı, çocukların yüzde 40'ının kızlardan oluştuğu, kız çocuklarından 20'sinin 15 yaşından küçük olduğu vurgulanan raporda, 119 çocuğun silahlı çatışmalarda kullanıldığı kaydedilmiştir.

BM İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi'nin 2018 Durum Raporu'nda, YPG/PKK'nın 60 bin öğrencinin okula gitmesine izin vermediği, sadece Kamışlı'da okula devam oranının % 45 düştüğü, BM Genel Sekreteri Antonio Guterres'in BM Güvenlik Konseyine 21 Kasım 2018'de sunduğu raporda, bölgedeki en az 250 okulda Arapça eğitimin yasaklandığını, bu nedenle Arapça konuşan halkın Arapça eğitimin mümkün olduğu başka yerlere göç etmek zorunda kaldığı, Arapça eğitim verilen okullara öğrenci servislerinin gitmesine izin verilmediği vurgulanmıştır.

Ağustos 2017'de Henry Jacksın Derneği'nin yayımladığı raporda, terör örgütünün kendinden olmayan tüm Kürt siyasi oluşumları ve aktiviteleri acımasızca bastırdığı, bu

baskıdan dolayı başta Türkiye olmak üzere komşu ülkelere sığınan çok sayıda Kürt siyasetçinin Suriye'ye dönemediği, kara para akladığı, uyuşturucu, insan ve silah ticareti yaptığı, yılda 80 milyon sterline yakın para elde ettiği, bu para ile Türkiye'de terörizmi fonladığı, Avrupa'daki Türk devletine ait mülklere ve kendine düşman gördüğü herkese karşı terör eylemlerini finanse ettiği konularına yer verildiği görülmüştür.

PYD/PKK terör örgütü bunları yaparken Suriye Rejimi de terör devleti özelliklerini sahaya yansıtmaya devam etmektedir. Esad'ın "04 Nisan 2018 tarihinde imzaladığı kararname ile yürürlüğe giren 10 sayılı kanun, yeniden imar alanları" kapsamına alınmasına karar verilen bölgelerdeki mülklerin hükümetin eline geçmesine imkân tanımaktadır. Yasa gereğince, mülk sahiplerinin, arazi, daire ya da binalarını kaybetmemeleri için 30 gün içinde söz konusu mülkün kendilerine ait olduğunu gösteren kanıt ibraz etmeleri, aksi halde herhangi bir tazminat ödenmeksizin ve itiraz hakkı verilmeden mülklerini kaybetmelerinin önü açılmaktadır. İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün, "geri dönüşe önemli bir engel" diye tanımladığı yasanın, Birleşmiş Milletler'in (BM) temel insan hakları sözleşmelerinden olan "Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme"ye de aykırı olduğunu belirtilmiştir. Gelen tepkiler üzerine 30 günlük süre 1 yıla çıkarılmış, mahkemeye başvuru hakkı getirilmiştir.

Türkiye'nin icra ettiği Barış Pınarı Harekatı'nda insan hakları ihlalleri yaptığını iddia eden ülkelerin, Rejim ve terör örgütünün ihlallerinin yer aldığı raporları görmezden gelmeleri esas insan hakları ihlali olarak değerlendirilmeli, sorumluları Uluslararası Ceza Mahkemelerinde yargılanması için gereği yakından takip edilmelidir. Bizler de vatandaş olarak terör örgütünün ve Rejimin bu kirli yüzünü bulduğumuz her ortamda anlatmaya devam etmeliyiz. Bu bir vatandaşlık borcumuzdur.

Kaynaklar:

<https://www.memurlar.net/haber/866087/pkk-nin-kirli-yuzu-uluslararasi-raporlarda.html>

<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/terror-orgutu-ypg-pkknin-insan-haklari-ihlalleri-dosyasi-kabarik-/1618842>

https://insamer.com/tr/kuzey-suriyede-tehcir-ve-hak-ihlalleri_2122.html

<https://www.dw.com/tr/hrw-suriyedeki-yeni-yasa-geri-dönüşlere-engel/a-43986811>

-Fırat'ın Doğusu-10

Fırat'ın doğusu uluslararası ilişkilerde gündem belirlemeye devam ediyor. Son gelişmeler NATO odaklı görünse de NATO üzerinden koparılan fırtınaların çıkış nedeninin birçok kök nedeni mevcuttur.

Soğuk savaş sonrası ürünü olan NATO, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği (SSCB)'nin ve dolayısı ile Varşova Paktı'nın beklenmedik bir şekilde zamansız çöküşüne hazırlıksız yakalanmasının artçı sarsıntılarını durdurabilmiş değildir. SSCB'nin çökebileceği tahmin edilmekle birlikte, öngörülen tarih 2025 yılıdır.

1991 yılında meydana gelen bu çöküş esasında NATO'nun istihbarat ve öngörü mekanizmasının da ne kadar köhne olduğunu göstermesi açısından önemlidir. NATO başta olmak üzere birçok uzman kuruluşun öngöremediği bu çöküşü, öngören tek bir kurum olmuştur. Shell Planlama Grubu'nun başında yer alan Peter Schwartz ve ekibi, o dönemde "Gulaş Komünizmi" modeli olarak kapitalizme geçmekte olan Macaristan deneyimini incelemişler ve elde ettikleri verileri SSCB cephesinde işlerin hızla değişebileceğinin bir göstergesi olarak kabul etmişlerdir.

Gulâş, alakasız malzemelerin bir araya geldiği, kökensel olarak çobanlarla ilişkilendirildiği için bizdeki çoban salataya benzetilebilecek bir çeşit et yemeğidir ve aynı zamanda Janos Kadar'ın Macaristan'da kurduğu sosyalist düzeni anlatmak için kullanılmaktadır. Kadar, gulâş yemeğinde olduğu gibi çeşitli ve bir o kadar da birbiriyle çelişkili gözükten kapitalist ve sosyalist öğeleri bir araya getirmiş, serbest piyasa anlayışı ve özgürlükçü düşüncüyü komünizmle sentezlemiştir. 1956'da SSCB'ne karşı başlatılan ayaklanma bastırılınca İmre Nagy'nin yerine gelen Kadar, Avrupa'ya daha uygun bir sosyalist anlayış oluşturmuş, serbest girişim üzerindeki kısıtlamaları kaldırmış ve Macaristan'ı komünist bloğun en özgürlükçü ülkesi haline getirmiştir. Bu nedenle Macaristan'ın kapitalizme geçişi diğer ülkelerden daha az sancılı olmuştur.

Shell planlama grubu ayrıca SSCB'nin enerji tüketimi hakkında zengin bir veri tabanına sahiptir. Peter Schwartz ve ekibi, bu verileri ülkenin ekonomik verimi hakkında mevcut en olumlu bilgilerle karşılaştırdıklarında resimlerin birbiri ile uyumlu olmadığını görmüşlerdir. Kullanılan enerji miktarı, belirtilen ekonomik verimi sağlayabilecek ölçüde değildir. Ya enerji verileri yanlıştır ya SSCB enerjisi insanların hayal ettiklerinde çok daha verimli kullanılmaktadır ya da ekonomik verileri yanlıştır. Sonunda enerji verilerinin doğru olduğu belirlenmiş ve bu gerçek SSCB'nin kendi ekonomik tutarsızlıklarının ağırlığı altında çökmeye başlamış olduğunun önemli bir göstergesi olarak kabul edilmiştir. Bir petrol şirketi çöküşü öngörerek kendi stratejisi açısından gereken tedbirleri hızla alarak yaklaşan krizden yüksek orana gelir elde ederek çıkarken, NATO bu sürece ayak uyduramamıştır. Ve sonuçta kuruluş felsefesini sürdüreceği bir dayanak elde kalmamıştır.

Bir ara ittifak'ın çıkarları söz konusu olduğunda, dünya çapında görev üstlenebilme yeteneğine kavuşturulması yani NATO'nun küreselleşmesi gerektiği öne sürülmüş ve ABD'nin ağırlıkla savunduğu bu görüş, ABD'nin Afganistan'da yürüttüğü harekate NATO'nun dahil olması ile sonuçlanmıştır.

NATO üyesi olmayan ülkelerle farklı yoğunluklarda 20 ayrı işbirliği modeli kuran, Rusya'ya imtiyazlı bir statü veren, Rusya için özel olarak kurulan NATO - Rusya Ortaklık Konseyi aracılığıyla tüm siyasi konularda Rusya'nın görüşünü alan NATO, Gürcistan, Ukrayna ve Kırım konusunda ki yaklaşımı sonucu Rusya ile ilişkilerin seviyesini düşürmüş, Rusya birinci öncelikli tehdit olarak kabul edilmiştir.

Türkiye-Rusya ilişkilerine yaşan olumlu gelişmeler, başta ABD olmak üzere, bağımsız gibi hareket ettiklerini göstermek için zaman zaman çıkışlarda bulunan, ancak ABD'nin dışlarını göstermesi ile yerlerine oturan AB ülkeleri, özellikle Barış Pınarı Harekatı üzerinden Türkiye'ye yönelik olumsuz bir politika izlemeye, medya organları da bu politikayı destekleyici yayın yapmaya devam etmektedir. Bu kapsamda, İngiltere'de yayımlanan haftalık The Economist dergisi, Türkiye'de konuşlandırılmış Amerikan nükleer silahlarının ABD ve Avrupalı NATO müttefiklerinde kaygılara yol açtığını ve Londra'da yapılacak NATO Zirvesi'nde birçok liderin aklında Türkiye'deki nükleer bombalar olacağını belirtmiştir. ABD'nin, NATO'nun nükleer paylaşım programı kapsamında Avrupa'daki 5 ülkede toplam 150 nükleer başlık konuşlandırmış olduğunu hatırlatan Economist, bunların çoğunun tahminen 60-70 başlık ile Türkiye ve İtalya'da kalanların da Belçika, Almanya ve Hollanda'da konuşlandığını aktararak Türkiye'nin güvenilir bir müttefik olduğunu anlatmaya çalışmıştır. Bu dergiye ve bu haberi yazdıranlara bu düşmanca tavır değişikliğini sormak gerekir. "Soğuk Savaş döneminde cephe ülkesi olarak görev alan ve öncelikli hedef olma pahasına nükleer silahlara ev sahipliği yapan Türkiye değil miydi?"

Kendi iç sorunları ile boğuşan AB ve AB içinde liderlik mücadelesi veren Fransa ile Almanya'nın farklı beyan ve tutumları, NATO'ya da yansımış durumdadır. Dağınık, parçalı, krizlerden olumsuz yönde etkilenmiş ve kötümserliğin etkisinde kalmış bir durumda olan AB'nin NATO'dan bağımsız ortak savunma ve güvenlik oluşturma çabaları üye ülkelerin askerlerinin barış gücü operasyonlarında görevlendirilmesinden öteye geçememiştir. Özellikle Fransa'nın sertleşen bu tutumunun altında NATO'ya tahsisli kuvvetlerinin PESCO çatısı altında kullanılmasına Türkiye'nin olumsuz yaklaşımının yattığı bilinmektedir.

70 nci kuruluş yıldönümünü kutlamakta olan NATO'nun Londra'da gerçekleştireceği Liderler zirvesi, Fransa Başkanı Macron'un "NATO'nun beyin ölümü gerçekleşti." söylemi ve akabinde yaşanan gelişmelerle başlayacaktır. NATO'nun sözde beyin ölümünü büyük ölçüde Türkiye'nin Barış Pınarı hareketine bağlayan ve kendilerine haber vermeyenlerin destek istemeye haklarının olmayacağını belirterek Türkiye'yi suçlayan Macron'a gereken cevap, "Asıl Senin Beyin Ölümün Gerçekleşti " söylemi ile Sayın Cumhurbaşkanı tarafından verilmiştir.

Bu gelişmelere son yaşanan, Türkiye'nin de yer aldığı NATO içi gerilimi de eklemek gerekmektedir. Türkiye'nin, NATO'nun artan Rusya tehdidine karşı Baltık devletleri ve Polonya'nın korunmasına ilişkin hazırladığı savunma planı'nın yayımlanmasını bloke ettiği, gerekçe olarak Türkiye için hazırlanan ve güney sınırlarından kaynaklanabilecek tehditleri içeren NATO Savunma Planı'nın ABD'nin de aralarında olduğu 8 müttefik ülkenin itirazı nedeniyle yayımlanmaması olduğu belirtilmektedir. YPG/PYD/PKK terör örgütlerinin, NATO sınırlarını tehdit eden bir terör kaynağı olarak ittifak tarafından kabul edilmesinin Suriye'nin doğusunda askeri varlığı bulunan ve söz konusu terörist grupla işbirliği yapan ABD açısından ciddi bir sorun oluşturabileceği değerlendirilmesi yapıldığı bilgileri haberler arasında yer almaktadır. Türkiye; Baltık devletleri ve

Polonya'nın savunması için gösterilen duyarlılığın Türkiye için de gösterilmesi gerektiğini kaydederken, dayanışmanın tek taraflı bir duygu olmadığını da altını özellikle çizmiştir.

Türkiye'nin Rusya tehdidine karşı hazırlanan bir savunma planını bloke etmesi kadar, Londra Zirvesi'nden sadece bir hafta önce S-400 hava savunma sistemlerini test etmeye başlaması da NATO başkentlerinde soru işareti yarattığı ayrıca belirtilmektedir. ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, bu gelişmeden kaygılı olduğunu saklamazken, birçok ABD'li senatör de S-400'ü satın alıp topraklarına konuşturduğunu Türkiye'ye dönük yaptırımların hemen devreye sokulması çağrısında bulunmuştur.

NATO Toplantısını önemli kılan bir başka nokta da zirvenin ayrıca Türkiye, Fransa, İngiltere ve Almanya liderleri arasında dördü bir toplantıya ev sahipliği yapacak olmasıdır. Türkiye bu zirveyi, hem operasyonun meşrulaştırılması hem de güvenli bölge olarak ilan edilen Tel Abyad-Resul Ayn arasındaki bölgeye Suriyeli mültecilerin dönmelerini sağlayacak siyasi ve ekonomik destek bulunması açısından önemli görmektedir.

70 nci yılında NATO birçok sorunla karşı karşıyadır.28 üyeli bir yapıda bu sorunlara kısa süre içinde çözüm bulabilmek mümkün olamamaktadır. Yetenek temelli ve görev odaklı, modüler, tepki süresi çok kısa olan çevik birliklere sahip olmadan ve bu birlikleri üye ülkelerin ayrıca onayına tabi kılmadan kullanılma kapasitesinin geliştirilememesi jeopolitik oyuncu olmaya çabalayan bu yapının ortadan kalkmasına yol açabilecektir.

Kaynaklar:

Kör Nokta: Gelecek Senaryolarını Öngörmek ,Editör :Francis Fukuyama: İçinde “Bir Adım Önde Olmak :Stratejik Sürprizlerin Öngörülmesi-Peter Schwartz”, Profil Yayıncılık,2008,İstanbul

<https://eksisozluk.com/gulas-komunizm--2037479>

<https://www.dw.com/tr/natoda-yeni-ortaklik-arayislar/a-2522444>

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-50599538>

<https://www.aa.com.tr/tr/analiz/abnin-ic-sorunlari-derinlesiyor-/1658118>

<https://t24.com.tr/haber/turkiye-nato-iliskileri-neden-gerildi-londra-zirvesi-oncesi-soruna-cozum-bulunacak-mi,850017>

Libya ile İmzalanan Mutabakat Muhtıraları Üzerine

Uluslararası alanda değişim ve dönüşümlerin hızına ayak uydurmakta ve takip etmekte zorlandığımız bir süreçten geçmeye devam ediyoruz. Mevcut statükoda oluşan kırılmaya hazır fay hatlarının öncü sarsıntıları devam ediyor ve etkileri daha geniş çevreler tarafından hissediliyor. Her bir hamle buna hazır olmayan devletlerde ve kurumlarda sarsıntılara ve yeni kutuplaşmalara yol açıyor.

Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti ile Türkiye arasında imzalanan “Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırmasına Dair Mutabakat Muhtırası” ve bu mutabakatı desteklemek üzere imzalanan “Güvenlik ve Savunma İşbirliği Mutabakat Muhtırası”nın yankıları giderek artıyor. Türkiye’nin bu hamlesinin beklenmediği ve Libya üzerinde sömürme amaçlı beklentileri olan devletleri etkilediği görülüyor. Türkiye’yi yalnız bırakmak için çok sayıda anlaşma imzalayarak bir cephe oluşturan, toplamı bir Türkiye etmeyecek olan ülkeler ve onların destekçilerin de büyük bir hayal kırıklığı yaşıyor.

Özellikle Libya’nın içinde bulunduğu iç savaştan yararlanarak Libya’ya ait deniz alanlarını peşkeş çekmeye başlayan Yunanistan ne yapacağını şaşırılmış durumda. Bu anlaşma ile Yunanistan ile GKRY arasında imzalanması planlanan münhasır ekonomik bölge anlaşmasının önüne geçilerek Türkiye’nin 41 bin kilometrekarelik bir alan hapsolması engellenmiş oldu. Ve en önemlisi Yunanistan ile GKRY arasına ummadıkları bir anda set çekildi. Mutabakat ile belirlenen alanda balıkçılık faaliyetleri, hidrokarbon ve diğer madenleri aramada yetkili ülkeler Türkiye ve Libya olmaktadır. Türkiye, kendi münhasır ekonomik bölgesinde petrol ve doğalgaz sondaj ruhsatı verebilecek konuma gelmiştir.

Gözleri ve kulakları Türkiye üzerinde. Ankara ne yapacak diye bekliyorlar ve hırslarını Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti’nin Atina Büyükelçisinden çıkarıyorlar ve soluğu Hafter’in yanında alıyorlar. Ne yap, ne et bu Türkleri durdur diye aman dileniyorlar. Kendi güçleri ile yapamadıklarını her zaman yaptıkları gibi başkalarına sığınarak yapmaya çalışıyorlar. Sayın Cumhurbaşkanı’nın belirttikleri gibi özellikle Ege Denzinde ülkemizi adeta olta atamayacak hale getirmeye çalışıyor Batı’nın bu şımarık çocuğu. Karşısına çıktığı her defasında Türk Milletinden Osmanlı tokadı yemeğe alışık olan Yunanistan uslanmıyor. Libya ile imzalanan mutabakatı hazmedemiyor. Hemen İsrail, GKRY ile doğal gaz boru hattı projesine işlerlik kazandırmak ve bu konuya ilişkin anlaşmayı imzalamak için 2020 yılının ilk günlerine sözleşiyorlar.

Yunanistan, GKRY, İsrail, Mısır ve ABD arasında Türkiye karşıtlığı üzerinde kurulan kirlit ittifaka Cemal Kaşıkçı’yı katleden Suudi Arabistan yönetiminin de katıldığını ve GKRY’ni ilk kez Bakan düzeyinde ziyaret ederek “Türkiye’ye karşı kurulan sözde ittifaka” dahil olduğunu resmen açıklamış oluyor. Türkiye karşıtlığı ittifakı yeni başarısız devletlerle güçlendirmeye çalışıyorlar. Suudi Arabistan ilk kez karşımıza çıkmıyor. Katar üzerinde oynanan oyunlarda görmüştük, Katar’a destek için askerimiz gönderdik ve Suudilerin Katar’ı ada haline getirme projesinin engelledik. Yunanistan’ın değişik bir versiyonu

Suudi Arabistan. Kuruluşundan beri kendi ayakları üzerinde duramayan. ABD olmadan bir hiç olan,ipleri sürekli Beyaz Saray'da olan bir devlet.Türkiye nerede varsa orada karşısında olmayı görev bilen paranın şımarık çocukları bunlar.Bunları önce Suriye'de,sonra Katar'da gördük.Her ikisinde de önlerini kestik.Para ile herşeyi yapabileceklerini zanneden, Yemen'de Husiler karşısında yenilgiye uğrayan, çok sayıda çocuk ve kadın'ın katlinden sorumlu olan Suudi Arabistan'ın ne parası ne de sahipleri bizimle baş etmek için yeterli olmayacaktır. Aynı sahne Doğu Akdeniz'de ve Libya'da sergilenmektedir. Her taşın altından Suudi Arabistan çıkmaktadır.

Bir yanda Birleşmiş Milletlerin tanıdığı bir Libya Hükümeti var.Diğer tarafta Hafter adında CİA elemanı, ABD'nin maşası, sık sık saf değiştiren ve halkına ihanet içerisinde olan bir hain. Hafter denilen haini destekleyen ve uluslararası hukuk kavramının sınırlarını kendi amaçlarına göre çizen bu devletlerin ortak özelliği Birleşmiş Milletlerin Güvenlik Konseyi'nin önemli bir bölümünü oluşturması. Ne yaman çelişki değil mi? Barışın tesisi gibi ulvi bir amaca hizmet etmek üzere kurulmuş bir örgütün güvenlik konseyi, bir bölümünü oluşturduğu Birleşmiş Milletlerin kararını tanımayarak karşı hamleler yapıyor.

Mutabakat sonrası başka aktörlerinde kendilerine rol biçmek için sahaya girmeye başladıklarını görüyoruz. İtalya ve Rusya gibi. Özellikle Rusya'nın Hafter yanında yer alan görüntüsü, Türkiye-Rusya ilişkilerine zarar veriyor. Hatta son günlerde Suriye'de, İdlip'te artan saldırılar, artan sivil ölümleri ve bunların sonucunda Türkiye sınırına doğru başlayan göç hareketi Türkiye'yi her iki alanda zorlamayı amaçlayan bir hamle olabileceğini akıllara getiriyor.

Son söz, Türkiye, Viyana Anlaşmalar Sözleşmesine göre Birleşmiş Devletler tarafından tanınmış, meşru Hükümeti temsilen Fayiz es-Serraç ile anlaşma yapma yetkisine haizdir ve mevcut mutabakat hukuken geçerlidir.

NATO'nun Yapısal Sorunları ve NATO-Türkiye İlişkileri Üzerine Düşünceler

NATO'nun Yapısal Sorunları

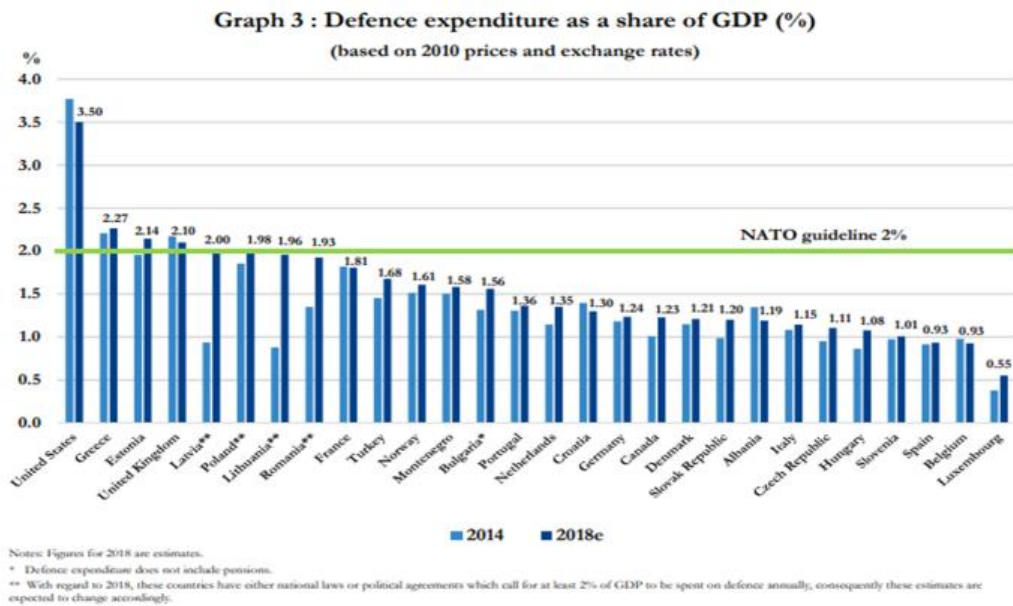
Soğuk savaşın güvenlik ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla,4 Nisan 1949'da imzalanan Kuzey Atlantik Antlaşması ile kurulmuş olan NATO, soğuk savaşın sona ermesi ile varlığını sürdürebilmek için günümüz güvenlik ihtiyaçlarına uyum sağlayacak çeşitli dönüşüm süreçleri yaşamış ve yaşamaya devam etmektedir.

70 nci yaşını kutlayan NATO; Sovyetler Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) ve onun öncülüğündeki Varşova Paktını caydırmak, önlemek ve olası saldırıyı etkisiz hale getirmek olan rolünü, soğuk savaş döneminde üyelere den biri saldırıya uğramadığına ve iki güvenlik örgütü arasında bir çatışma yaşanmadığına göre başarı ile yerine getirdiğini söylemek mümkündür.

Soğuk savaş sonrası eski Varşova paktı ülkelerini bünyesine katarak genişleyen NATO, yönetsel açıdan her büyüyen kurumun karşılaştığı sorunları yaşamaya başlamıştır. Bu sorunların günümüzde giderek arttığına tanık olunmaktadır. George Orwell'in 1984 adlı eserinde vurguladığı "işçiler arasında sahte bir birlik yaratmak için ötekine karşı sürekli savaş halinde olma" düşüncesini, askeri-politik ortam nedeniyle uygulama imkanı bulamayan NATO soğuk savaş sonrası ortaya çıkmaya başlayan tehditlere karşı, soğuk savaş süresince SSCB'ne yönelik olarak oluşan kolektif güvenlik anlayışı istekliliğini ve ortak kader düşüncesini gerçekleştirememiştir.

Üye devletlerin güvenlik algılamalarında ki farklılıklarına ve aralarında ki güvenlik sorunlarına çözüm üretemeyen NATO, üyelerini belirli bir tehdit üzerinde konsolide etmekte ciddi sorunlar yaşamakta, bu durum ise NATO'nun giderek artan ölçüde caydırıcılık dışında işlevsiz konuma gelmesine ve alışkanlıkla varlığını sürdürmesine yol açmaktadır. Avrupa merkezli bir örgüt olan NATO, varlığını sürdürebilmek için alan dışına çıkmaya ve giderek küreselleşen bir örgüt konumuna girmeye başlamıştır. Bir nevi kasaba şerifi iken ABD'nin de etkisi ile dünya polisi olma yolunda hızla ilerlemeye başlamıştır.

Güvenlik algılamalarında ki farklılıklar üyeleri ,kendilerinin de onayladıkları kararlara uyum konusunda isteksiz davranmalarına yol açmaktadır. Bu tür davranışın en yeni örneğini, NATO üyesi ülkelerin, 2014 yılında düzenlenen toplantıda, 2024'e kadar 10 yıllık dönem içerisinde gayri safi yurtiçi hasıllarının % 2'sini savunma harcamalarına ayırma yönünde aldıkları karar oluşturmaktadır. Konulan hedef,prensip kararı olarak kabul edilmiş, ancak taahhüdünü yerine getirmeyen ülkelere cezai müeyyide uygulanacağı yönünde bağlayıcı maddeler eklenmemiştir. Sonuçta aşağıda yer alan grafik karşımıza çıkmakta ve NATO'ya verilen taahhütlerin yerine getirilme konusunda üyelerin büyük kısmında oluşan isteksizliği bu tablodan görebilmekteyiz.

Soğuk savaş döneminde bu yönde bir karar alınmış olsaydı bu tür bir grafik ile karşılaşmanın mümkün olamayacağını söylemek mümkündür. Ayrıca, NATO'nun ev ödevlerini yerine getirmeyen üyeleri ihraç ile ilgili bir mekanizmasının olmayışı, antlaşmanın 13 ncü maddesi gereği kendi istekleri ile ittifaktan ayrılabilmelerinin söz konusu olması üyeleri rahatlatmaktadır. Çalışma hayatında bir zamanlar var olan, hayat boyu sağlanan iş güvencesi nedeniyle nasıl performans gösterirse gösterebilir kendi isteği olmaksızın işten atılmama gibi korkunun olmadığı bir işyerinde çalışanlar gibi ittifak üyeleri, 13 ncü maddenin, bazıları ise ABD'nin arkasına sığınarak verilen görevleri yerine getirmek gibi bir çaba içine girmemektedirler.

Bugün çalışma hayatının rekabete dayalı ortamında artık sürekli bir iş güvencesi verilmemektedir. Kamu sektöründe de giderek aynı anlayış hakim olmaktadır. Bu tür iş güvenceleri sadece üstün performans göstererek verimlilik ve etkinliğe katkı sağlayanlar, yani kurum için katma değer yaratanlar için söz konusu olabilmektedir. Yükümlülüklerini yeterince yerine getirmeyen ittifak üyelerinin diğer üyelerin üzerine yük oldukları bir gerçektir. Romanya, Bulgaristan, Polonya gibi üyeler ev ödevlerini tam anlamı ile yerine getirmedikleri gibi Rusya söz konusu olunca ABD'nin güvenlik şemsiyesi altına alınmakta ve bu ülkelere yönelik ev ödevlerini yerine getirmemelerine yönelik eleştirilerde kağıt üzerinde kalmaktadır.

Soğuk savaşın sona ermesi ile birlikte alınan genişleme kararında, Avrupa değerlerinin ve demokrasinin, eski SSCB ve Varşova Paktı ülkelerinde yerleşmesine katkı sağlamak ön planda görünse de, temel amacın Avrupa'nın karşısında yer alacak, Polonya Macaristan ve Çek Cumhuriyeti'ni işgal etme cüretine kapılacak hegemonik bir gücün yeniden oluşma potansiyelinin gerçekleşmemesi olduğu bilinmektedir. Bu gerekçe ile üye sayısını arttıran ve Kuzey Makedonya başta olmak üzere yeni üyelerine kapısını açmakta kararlı görünen NATO giderek sorunlar yumağı haline dönüşmektedir.

NATO, oy birliği ile karar alma esasına dayanan 28 üyeli yapısı ile hızlı karar alma ve uygulama yeteneğini de büyük ölçüde kaybetmiş görünmektedir. Yeni üyelerin bir kısmında ekonomik sorunlar dönüşüm sürecini olumsuz yönde etkilemiş ve etkilemeye de devam etmektedir.

NATO üyelerinin savunma bütçelerinde yaşanan azalmanın ittifakın savunma yeteneklerini zayıflatacağı yönünde ki endişe de giderek artmaktadır. Özellikle, en ileri enformasyon ve iletişim teknolojilerini üreterek veya sahip olarak, ağ merkezli savaş yeteneklerini geliştirmeye odaklanan "Askeri İşlerde Devrim (RMA)"ın pahalı bir süreç olması, üyelerin bu konudaki projelerde ayırdıkları kaynağın giderek azalması, Çin, Rusya gibi ülkelerin savunma harcamalarını arttırarak yeni silah, araç ve mühimmat teknolojilerine sahip olma çabaları, ABD dışında bu harcamalara cevap verecek yetkinlikte veya cevap vermeye istekli bir üyenin ittifak içinde bulunmaması NATO'nun teknolojik üstünlüğünün azalabileceğini göstermektedir.

Ne zaman yapılacağı belli olmayan ve belki de gerçekleşmeyecek bir savaş için yaklaşık her devlet bütçesinin 16'da 1'ni harcamaktadır. Bu belirsizlik ve fırsat maliyeti, ittifak üyelerini ekonominin temel ilkelerinden olan tercih konusunda farklı kaynak kullanım alanlarına yönelmelerine yol açabilmektedir.

Tek başına Atlantik İttifakının yaptığı toplam harcamanın yaklaşık yüzde 60'ını üstlenen ABD Başkanı Donald Trump'ın, 2018 yılı boyunca defalarca NATO'dan çıkmak istediğini gündeme getirdiği bilinmektedir. 2108 yılı içinde birçok anlaşmadan ve örgütten çekilen ABD'nin bu düşüncesini ne ölçüde gerçekleştirebileceği ayrıca analiz edilmesi gereken bir konu olmakla birlikte, NATO'nun kuruluşundan beri ilk kez ABD tarafından gündeme getirilmesi ittifakın geleceğinin sorgulanması açısından önemli bir paradigma değişikliğinin başlangıcını oluşturmakta olduğu değerlendirilmektedir. Trump'un üst düzey ulusal güvenlik yetkililerinin, Washington'un Avrupa'da etkisini ciddi şekilde azaltacak ve Rusya'yı cesaretlendirecek çekilmeden bahsetmeden Amerikan stratejisini mevcut istikametinde tutmak için uğraştıkları belirtmesi konuyu yumuşatmakla birlikte, bu tür çalışmaların yapıyor olması dikkatlerden uzak tutulmamalıdır.

Uluslararası anlaşmalara bağlı kalma zorunluluğunun giderek kalktığı, uluslararası anlaşmaların bu yeni anlayışa göre şekillendiği, ülkelerin içişlerine karışılmanın meşru hale geldiği, Birleşmiş Milletlerin, NATO'nun yeni misyonlarını onaylamak zorunda kalan bir merci konumuna geldiği bir süreç yaşanmaktadır.

İnsani misyonlar”, “bölge dışı alanlar”, “istikrarsız bölgelere uluslararası müdahale” gibi yeni misyonlarla işlevini sürdürmeye çalışan NATO'nun “Devletler içinde insan gruplarının yok edilmesi ya da sürülmesi uluslararası müdahaleyi haklı kılabilir.” yaklaşımını ABD'nin etkisi ile ana konsept haline getirme yönünde ki çalışmaları, kuruluş antlaşmasının 5 nci maddesi'nin (Taraflar Kuzey Amerika da veya Avrup ada içlerinden bir veya daha çoğuna yöneltilecek silahlı bir saldırının hepsine yöneltmiş bir saldırı olarak değerlendirileceği ve eğer böyle bir saldırı olursa BM Yasasının 51. maddesinde tanınan bireysel ya da toplu öz savunma hakkını kullanarak Kuzey Atlantik bölgesinde güvenliği sağlamak ve korumak için bireysel olarak ve diğerleri ile birlikte silahlı kuvvet kullanımı da dahil olmak üzere gerekli görülen eylemlerde bulunarak saldırıya uğrayan Taraf ya da Taraflara yardımcı olacakları konusunda anlaşmışlardır. Böylesi herhangi bir saldırı ve bunun sonucu olarak alınan bütün önlemler derhal Güvenlik Konseyine bildirilecektir. Güvenlik Konseyi uluslararası barış ve güvenliği sağlamak ve korumak için gerekli önlemleri aldığı zaman bu önlemlere son verilecektir.) geçerliliğinin giderek azalmasına yol açtığı söylenebilir.

Fransa ve Almanya arasında, 22 Ocak 2019 tarihinde imzalanan Aachen Antlaşması'nın en önemli kısımlarından birini ortak savunmanın oluşturması, iki ülkenin savunma ve kalkınma politikalarında ortak bir kültür ve işbirliği geliştirmeyi taahhüt ederek bir saldırı durumunda ve ihtiyaç durumunda birbirlerine askeri araç gereç ve farklı kapasitelerini kullandırma sözü vermelerini, NATO'nun 5 nci maddesinin işlevselliğini giderek yitirmesinin yol açtığı endişelerin bir sonucu olarak görmek mümkündür. Aynı

zamanda bu girişimin, Avrupa Birliği'nin kısaca PESCO adı verilen kendi ordusunu kurma çalışmalarının temellerini oluşturduğu dikkatlerden kaçırılmamalıdır.

NATO-Türkiye İlişkileri

Yapısal sorunlarına, NATO-Türkiye ilişkilerinde önemli sınamalara rağmen, NATO,Türkiye açısından savunma alanında ki işlevinin yanı sıra, Türkiye'nin batı dünyası ile arasında bağlantıyı sağlayan önemli bir örgüt olma konumunu sürdürmekte olduğu düşünülmektedir.

Soğuk savaş süresince SSCB'ne karşı önemli bir denge faktörü olan Türkiye, NATO'nun yeni tehdit tanımlamasında, terörizmi en üst sıralara koymasına rağmen, Türkiye'yi hedef alan terör örgütleri konusunda, NATO ülkelerinin, Türkiye ile dayanışma içinde olmaktan çok uzak bir politika izlemeye devam ettikleri görülmektedir.

Aynı değerleri ve amaçları paylaştığımız NATO ülkelerinin, PKK/PYD ve FETÖ terör örgütleri konularında Türkiye yerine, bu örgütlere destek veren tavır içerisinde olmaları, Türkiye'de geniş kesimlerin NATO üyeliğini sorgulaması sonucunu doğurmaktadır.

Türkiye'nin NATO içinde ki görüşmelerde ve karar süreçlerinde kendi ulusal çıkarlarını ön plana çıkararak daha fazla sorgulayıcı ve eleştirel bir tutum içinde girmiş olması,ittifakın varlığını sorgulamaktan ziyade ittifakın politikalarına şekil verme düşüncesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Fransa ve Almanya'nın liderliğinde Avrupa Birliğinin kendi özgün güvenlik sistemini kurma girişimleri, caydırıcılık rolü nedeniyle NATO üyeliğinin devam etmesinin Türkiye açısından daha fazla önem taşımaya başladığı değerlendirilmektedir.

Batı'nın Türkiye'ye yönelik "çifte standart ve "ayrımcılık" uygulamalarının günümüzde S-400 Hava Savunma Sistemi ve F-35 savaş uçakların özelinde simgeleşerek devam ettiğini görülmektedir.

NATO'nun birinci öncelikli tehdit olarak kabul ettiği Rusya ile son yıllarda giderek artan işbirliği ve yakınlaşma, özellikle ABD'nin etkisi ile Türkiye üzerinde bir baskıya dönmüş durumdadır. Bu baskı her türlü yaptırımlarla desteklenmeye çalışılmaktadır. Türkiye açısından NATO üyeliği her zaman için eleştirmeli, ancak, bu kadar belirsizliğin hakim olduğu bir Dünya'da güvenlik boyutunda elde edilmiş kazanımlar olabildiği kadar sürdürülmelidir. Bu durum, Türkiye'nin başta Avrasya bölgesi olmak üzere diğer bölgelerle işbirliği kurmasına ve geliştirmesine engel olmamalıdır.

Rusya ile ilişkilerimizde ki gelişmede ve kurulan dengede, Türkiye'nin NATO üyesi olmasının önemli bir rol oynadığı dikkatlerden uzak tutulmamalıdır.

-Yeni Yıl -Yeni Hedefler

Bugüne kadar olan yazılarımda Fırat'ın doğusu konusunu esas alarak bu bölgedeki gelişmeleri değişik boyutları ile analiz etmeye çalışmışım. Bugün bu analize bir haftalığına ara vererek farklı bir konuyu incelemeyi hedefledim.

Malumunuz, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin ikinci yıl bütçe görüşmeleri devam etmektedir. Bugüne kadar komisyon çalışmalarında Bakanlıkların bütçeleri görüşülmüş, bu görüşmelerde Bakanlıklarca 2019 yılında yapılanlar ve 2020 hedefleri ayrıntılı bir biçimde sunulmuştur. Son aşama Meclis Genel Kurulunda yapılacak oylamadır.

Bu yazıda, Sizlere bütçe görüşmeleri doğrultusunda bazı Bakanlıkların 2019 yılında gerçekleştirdikleri çalışmalar ile 2020 yılı hedefleri hakkında kısa bilgi sunacağım.

Dışişleri Bakanlığı:

-Türkiye, 246 dış temsilcilik sayısı ile dünyanın en geniş temsil ağına sahip ülkeler arasında yer almaktadır.

-FETÖ Terör Örgütü ile mücadele kapsamında 38 ülkede bu örgüt ile iltisaklı okul ve dil kurslarının faaliyetleri sonlandırılmış ve 19'u Maarif Vakfına devredilmiştir.

-Türkiye, NATO hareket ve misyonlarına en çok katkı sağlayan ilk 5 ülke arasında yer almaktadır.

-İslam İşbirliği Teşkilatı'nın 3 yıllığına uhdemizde olan dönem başkanlığı sürdürülecektir.

Milli Savunma Bakanlığı:

-MİLGEM Projesinin 4 ncü gemisi TCG Kınalıada Korveti donanmaya katılmıştır.

-Yüksek teknolojiye dayalı savunma sanayisinde yerlilik ve millilik oranı %70'lere ulaşmıştır.

-İ sınıfı fırkateynlerin birinci gemisi olan İstanbul'un blok inşa ve kızak üstü montaj faaliyetleri devam etmektedir.

-Türkiye'nin en büyük savaş gemisi olacak olan TCG Anadolu'nun 2020 yılı sonunda Deniz Kuvvetleri Komutanlığına teslim edilmesi planlanmaktadır.

-Yeni tip denizaltı projesi kapsamında inşa edilecek 6 yeni tip denizaltıdan Pirireis'in havuza çekilmesi planlanmaktadır.

-Alçak ve orta irtifa hava savunma sistemi Hisar'ın Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kullanılmasına başlanacaktır.

-Milli imkanlarla üretilecek olan yüksek irtifa füze ve hava savunma sistemi Siper'in çalışmaları sürdürülmektedir.

Adalet Bakanlığı:

-Ticari uyuşmazlıklarda dava şartı haline getirilen arabuluculuk uygulaması başlatılmıştır.

-Yargıda hedef süre uygulamasına geçilmiştir.

-Elektronik tebligat projesi uygulamaya konulmuştur.

-Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü kurulmuştur.

-İcra takipleri elektronik otama taşınmıştır.

-Yargı mensuplarının davranış kurallarını ilk kez yazılı hale getiren "Türk Yargı Etiği Bildirgesi" açıklanmıştır.

-Noterlerin hafta sonları hizmet vermesi uygulamasına başlanılmıştır.

-Yargı Reformu Strateji belgesi açıklanmış ve bu kapsamda hazırlanan ilk yargı paketi yasalaşmıştır.

-5 yılın altında olan ve istinafta kesinleşen cezalar için Yargıtay'a temyiz yolu açılmıştır.

-Hakimlik, savcılık, avukatlık, noterlik mesleklerine giriş için yeni yapılacak "Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında başarılı olma şartı getirilmiştir.

-Belirli dava türlerinde avukatlık hizmetlerinden alınan KDV oranı %18'den %8'e düşürülmüştür.

-Yeni insan hakları eylem planı oluşturulacaktır.

-Noterliklerde parmak izi ve kimlik doğrulama sistemi kurulacaktır.

-Adli tıp kurumunda da hedef süre uygulaması başlatılacaktır.

-Noterlik harç ve masraflarının kredi kartı ile ödenmesi imkanı sağlanacaktır.

-Şiddet ve cinsel istismar mağduru kadınlar ve çocukların ifadelerinin alınması için özel kurulan adli görüşme odaları tüm adliyelere taşınacaktır.

-Satış bedelinin, noter'de işlem gerçekleşmeden önce satıcı hesabına geçmesini önleyecek bir finansal entegrasyon oluşturulacaktır.

-İcra harç ve masrafları azaltılacak, borçluya haczedilen malı satma hakkı verilecektir.

-İhtisas gerektiren enerji, çevre ve imar gibi alanlarda yeni mahkemeler kurulacaktır.

-Tüketici uyuşmazlıklarında da arabuluculuk dava şartı haline getirilecektir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı:

-Teknoloji odaklı sanayi hamlesi programı başlatılmıştır.

-Model fabrika adıyla bilinen Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezleri Ankara ve Bursa'da açılmıştır.

-Sanayi doktora programı ile 517 doktora öğrencisi yetiştirilmeye başlanılmıştır.

-Yerli otomobilin ön gösterim araçları kısa süre içinde kamuoyuna tanıtılacaktır.

-Yapay zeka enstitüsü kurulacaktır.

-Milli yüksek hızlı tren projesinde çalışmalara hız verilecektir.

-Antalya Kepez Bilim Merkezi 2020 'de ziyarete açılacaktır.

-Milli işlemci Çakıl'ın ilk prototipi 2020 yılında üretilecektir.

-TÜBİTAK çatısı altında "Kutup Araştırmaları Enstitüsü" kurulacaktır.

-Milli uzay programı ilan edilecektir.

İçişleri Bakanlığı:

-Yılbaşından bu yana 106.281 iç güvenlik operasyonu ile 964 terörist etkisiz hale getirilmiştir.

-911 kilometrelik Suriye sınırında yapılması planlanan 837 kilometrelik güvenlik duvarının 825 kilometresi tamamlanmıştır.

-560 kilometrelik İnan sınırının İğdır kesimindeki 54 kilometrelik bölümde güvenlik duvarı, devriye yolu, kamera ve algılayıcı sistemeler yapılmıştır.

-Sınır fiziki güvenlik sistemleri ile sahil gözetleme radar sistemleri birbirine entegre edilecektir.

-Doğu sınırında 117,batı sınırında 42 elektro-optik kulenin faaliyete geçirilmesi hedeflenmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı:

-Poşet kullanımını %77 azalmıştır.

-Bugüne kadar ülke genelinde 1.3 milyon konut dönüştürülmüştür.

-Vatandaşların fotoğrafları alınmadan tapuda işlem yapabilmeleri sağlanarak süreç hızlandırılmıştır.

-Web tapu sistemi hayat geçirilmiştir.

-Yabancıların ülkemizde taşınmaz alımlarını kolaylaştırmak için 10 farklı ülkede 12 tapu temsilciliği açılacaktır.

-Mekansal strateji planı ile şehirlerin gelecek 50 ve 100 yılı planlanacaktır.

-%13 seviyesinde ki evsel atık geri kazanım oranı 2023'te %35'e çıkarılacaktır.

-Ülke genelinde 2023'e kadar sıfır atık sisteminin kurulumu tamamlanacaktır.

-Atık su arıtma hizmetinden yararlanan belediye bölgesi nüfus oranı % 89'a çıkarılmıştır.

-35.461 tesiste çevre denetimi gerçekleştirilmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığı:

-%100 yerli,45 dakika şarj ile 7 saat aralıksız çalışabilen çevre dostu ve sessiz elektrikli traktör prototipi gerçekleştirilmiştir.

-Milli ağaçlandırma günü olan 11 Kasım'da 11 milyon fidan toprakla buluşturulmuştur.

-Küçükbaş hayvan sayısının 56 milyona ulaştırılması planlanmaktadır.

-Kırmızı et üretiminin 1 milyon 250 bin tona ulaştırılması hedeflenmektedir.

-Orman varlığı 22.9 milyon hektara ulaştırılacaktır.

-Türk somon üretimi 9 bin tondan 30 bin tona çıkarılacaktır.

-Avrupa ve Türkiye'nin ilk tarıma dayalı organize su ürünleri yetiştiricilik bölgesi kurulacaktır.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı:

-Koruyucu aile yanında kalan çocuk sayısı 7 bini aşmıştır.

-Şiddet uygulayan ve şiddet mağdurunun birlikte takip edildiği elektronik kelepçe uygulaması yapılan il sayısı 6'dan 15'e çıkarılmıştır.

-Ulusal engelli veri sistemi hayata geçirilmiştir.

-İlk defa kadın kooperatifçiliği alanında 5 milyon avroluk proje uygulanacaktır.

-Yaşlı destek programı il belediyelerinde yaygınlaştırılacaktır.

Ticaret Bakanlığı :

-17 hedef ülke ve 5 hedef sektörün seçildiği ihracat ana planı kamuoyuna duyurulmuştur.

-56 ilde 67 ihracat destek ofisi kurulmuştur.

-Akıllı ihracat platformu çalışmaları bitirilecektir.

-Yapay zekaya dayalı akıllı ihracat robotu modülü hayata geçirilecektir.

-Her tesis bir gümrük anlayışı ile yerinde gümrükleme projesi uygulanmaya başlanacaktır.

-İlk yerli tarama sistemi 2021 yılı başında kullanılmaya başlanacaktır.

-Elektronik ticaret stratejisi oluşturulacaktır.

-Lisanslı depo ürün takip sistemi kurulacaktır.

-Çek ve bonoların elektronik ortamda düzenlenmesine ve kambiyo işlemlerine konu edilmesine imkan sağlayacak sistem hayata geçirilecektir.

Görüldüğü gibi Türkiye bir yandan beka sorununu ortadan kaldırmak ve uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarını koruma kapsamında çeşitli girişimlerde bulunurken, bir yandan da bir kısmına yer verilen tamamlanan ve hedeflenen projelerle beka -refah dengesini sağlamaya çalışmaktadır.

Kaynakça:

Anadolu Ajansı İnfografik Bilgilerden yararlanılmıştır.

1.4.8. Medya

Yeni Askerlik Sistemi'nde Beklenen Detay

Doç. Fahri Erenel yeni askerlik sistemi için farklı seçenekler olduğunu söyledi. Erenel, 9 aylık askerliğin 3 ayının zorunlu olacağını, kalan 6 ayı kişinin ya bedel ödeyerek tamamlayacağını ya da 6 ay daha askerlik yapıp asgari ücret kadar maaş alacağını söyledi

Doç. Fahri Erenel 9 aya çıkacak yeni askerlik sistemi ile ilgili alternatifleri anlattı. Buna göre 3 ay zorunlu askerlik olacak. Kalan 6 ay için farklı seçenekler bulunuyor. Ya kişi kalan 6 ayı bedel ödeyerek tamamlayacak ya da 6 ay daha askerlik yaparak asgari ücret kadar maaş alacak. Kesin karar çalışmalarına sona erince ortaya çıkacak.

ERDOĞAN TRT'YE ANLATTI

Milyonlarca gencin gözü kulağı yeni askerlik düzenlemesinde. Çalışmalar devam ediyor, nihai karar henüz verilmedi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, TRT'nin özel yayınında ongorülen sistemi anlattı. 3, 6, 9, 12 gibi bir düzenlemenin üzerinde durduklarını söyleyen Erdoğan, bu düzenleme ile birlikte, bedelliği bir kenara koyduklarını da ifade etti. Erdoğan ortak yayında, "İnanıyorum ki, halkımızı

gençlerimizi çok daha rahatlatacak ve birikimi ortadan büyük ölçüde, büyük oranda kaldıracak bir sistemi inşa edeceğimizi açıklamasında bulundu.

PEKİ BU DÜZENLEME NASIL OLACAK, SÜRELER NE ANLAMA GELİYOR?

Askerlik çağındaki 5 milyon gencin gözü kulağı yapılacak yeni düzenlemede. Uzmanlara göre, süre standarda kavuşturulacak ve nasıl geçirileceğinin belirlenmesi için seçenekler sunulacak. İstinye Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Fahri Erenel, hazırlıkları devam eden sistemi TRT Haber'e yorumladı. Erenel, "Ana düşünce 9 ay gibi tek bir standarda getirmektir. Bununla 12 ay olan uzun dönem askerlik 9 aya yalnız tabii kısa dönem 6 aydan 9 aya çıkmış olacak. Kısa ve uzun dönem 9 ayda birleşecek," dedi.

"3 AY ZORUNLU ASKERLİK SONRASI 3 SEÇENEK OLACAK"

Erenel, askerlikte 3 aylık zorunlu dönem planlandığı görüşünde. Kalan 6 ayı geçirmek için ise 3 seçenek ongoruluyor. Bunlardan ilki bazı meslekler için geçerli olacak. Örneğin, doktor, hakim, öğretmen gibi yetiştirilmesi uzun zaman alan meslek grupları bu grupta değerlendirilecek.

Erenel'e göre değerlendirilen iki alternatif daha var: "Bedelli dediğimiz 3 ay eğitimden sonra bir bedel ödeyerek sadece 3 ay askerlik yapacak, diğeri ise 3 aylık temel eğitimi bitirdikten sonra ortalama şu an ifade edilen konu asgari ücret üzerinden maaş ödenerek kendilerine kalan 6 aylık sürelerini tamamlamaları şeklinde olacak." Yeni düzenleme ile nihai karar çalışmalarında verilecek.

Kaynak: TRT Haber

1.4.9. Kitap vb. Yayınlar

2.2020 Yılı Çalışma Programı

- Haftalık Bülten Yayımı
- Haftalık Analiz Yayımı
- Konferanslar
- Çalıştay ve Panel Düzenlemek